

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αφετέρου

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ,

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ,

Η ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ,

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ,

Η ΓΑΛΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

Η ΙΡΛΑΝΔΙΑ,

Η ΙΤΑΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΔΟΥΚΑΤΟ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ,

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ,

Η ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ,

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ,

ΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ,

συμβαλλόμενα μέρη της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα και της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας,

εφεξής καλούμενα «κράτη μέλη», και

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ, Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΝΘΡΑΚΑ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑ ΚΑΙ Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ,

εφεξής καλούμενες «η Κοινότητα»,

αφενός,

και Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΑΡΜΕΝΙΑΣ,

αφετέρου,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ τους δεσμούς μεταξύ της Κοινότητας, των κρατών μελών της και της Δημοκρατίας της Αρμενίας και τις κοινές αξίες που συνδέουν τα μέρη,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η Κοινότητα και η Δημοκρατία της Αρμενίας επιθυμούν να ενισχύσουν τους δεσμούς αυτούς και να συνάψουν εταιρική σχέση και συνεργασία που καθιστούν στενότερες και ευρύτερες τις σχέσεις που είχαν καθιερωθεί στο παρελθόν, ιδίως με τη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, αφενός, και της Ένωσης Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών, αφετέρου, για το εμπόριο και την εμπορική και οικονομική συνεργασία, που υπεγράφη στις 18 Δεκεμβρίου 1989,

EKTIMΩΝΤΑΣ την προσήλωση, αφενός, της Κοινότητας και των κρατών μελών της και, αφετέρου, της Δημοκρατίας της Αρμενίας στην ενίσχυση των πολιτικών και οικονομικών ελευθεριών που αποτελούν τη βάση της εταιρικής σχέσης,

EKTIMΩΝΤΑΣ την προσήλωση των μερών στην προώθηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας, καθώς και στην ειρηνική επίλυση των διαφορών, και τη συνεργασία για το σκοπό αυτό, στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών και του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ),

EKTIMΩΝΤΑΣ τη σταθερή προσήλωση της Κοινότητας, των κρατών μελών της και της Δημοκρατίας της Αρμενίας στην πλήρη εφαρμογή όλων των αρχών και των διατάξεων που περιέχουν η τελική πράξη της Διάσκεψης για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΔΑΣΕ), τα τελικά έγγραφα των διασκέψεων της Μαδρίτης και της Βιέννης που επακολούθησαν, το έγγραφο της διάσκεψης ΔΑΣΕ της Βόννης για την οικονομική συνεργασία, ο Χάρτης των Παρισίων για μια νέα Ευρώπη και το έγγραφο ΔΑΣΕ του Ελσίνκι 1992 με τίτλο «Οι προκλήσεις της αλλαγής» και τα άλλα θεμελιώδη έγγραφα του ΟΑΣΕ,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ, στο ίδιο πλαίσιο, ότι η υποστήριξη της ανεξαρτησίας, της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας της Δημοκρατίας της Αρμενίας θα συμβάλουν στη διασφάλιση της ειρήνης και της σταθερότητας στην Ευρώπη,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΕΠΟΙΘΗΣΗ ότι το κράτος δικαίου και ο σεβασμός των δικαιωμάτων του ανθρώπου, ιδίως των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες, η εγκαθίδρυση πολυκομματικού συστήματος με ελεύθερες και δημοκρατικές εκλογές και η οικονομική ελευθέρωση που αποβλέπει στη δημιουργία οικονομίας αγοράς έχουν θεμελιώδη σημασία,

ΠΙΣΤΕΥΟΝΤΑΣ ότι η πλήρης εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας εταιρικής σχέσης και συνεργασίας εξαρτάται από και συμβάλλει συγχρόνως στη συνέχιση και επίτευξη των πολιτικών, οικονομικών και νομικών μεταρρυθμίσεων της Δημοκρατίας της Αρμενίας, καθώς και στη δημιουργία των παραγόντων που είναι απαραίτητοι για τη συνεργασία, ιδίως με βάση τα συμπεράσματα της διάσκεψης ΔΑΣΕ της Βόννης,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να ενθαρρύνουν τη διαδικασία περιφερειακής συνεργασίας με τις όμορες χώρες στους τομείς που καλύπτει η παρούσα συμφωνία, ώστε να προαχθεί η ευημερία και η σταθερότητα στην περιοχή, ιδίως δε πρωτοβουλίες που αποβλέπουν στην ενίσχυση της συνεργασίας και της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των ανεξάρτητων κρατών της περιοχής της Υπερκαυκασίας και των άλλων ομόρων κρατών,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να καθιερώσουν και να αναπτύξουν τακτικό πολιτικό διάλογο για τα διμερή και διεθνή θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΝΤΑΣ την επιθυμία της Δημοκρατίας της Αρμενίας να καθιερώσει στενή συνεργασία με τα ευρωπαϊκά όργανα,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την ανάγκη να προωθηθούν οι επενδύσεις στη Δημοκρατία της Αρμενίας, μεταξύ άλλων και στον τομέα της ενέργειας, και τη συνακόλουθη σημασία που αποδίδουν η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της στην καθιέρωση δικαιων συνθηκών πρόσβασης και διέλευσης με σκοπό την εξαγωγή προϊόντων ενέργειας· επιβεβαιώνοντας την προσήλωση της Κοινότητας, των κρατών μελών της και της Δημοκρατίας της Αρμενίας στον Ευρωπαϊκό Χάρτη για την Ενέργεια και στην πλήρη εφαρμογή της σύμβασης του Χάρτη για την Ενέργεια και του πρωτοκόλλου του Χάρτη για την Ενέργεια που αφορά την ενεργειακή επάρκεια και σχετικά περιβαλλοντικά ζητήματα,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την προθυμία της Κοινότητας να αναπτύξει οικονομική συνεργασία και να παράσχει τεχνική βοήθεια, εφόσον χρειάζεται,

ΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η συμφωνία θα ευνοήσει τη σταδιακή προσέγγιση μεταξύ της Δημοκρατίας της Αρμενίας και μιας ευρύτερης ζώνης συνεργασίας στην Ευρώπη και τις γειτονικές περιοχές, καθώς και τη σταδιακή ένταξη της Δημοκρατίας της Αρμενίας στο ανοικτό διεθνές σύστημα,

EKTIMΩΝΤΑΣ την προσήλωση των μερών στην ελευθέρωση του εμπορίου, με βάση τους κανόνες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ),

ΕΧΟΝΤΑΣ ΕΠΙΓΝΩΣΗ της ανάγκης να βελτιωθούν οι συνθήκες για τις εμπορικές δραστηριότητες, τις επενδύσεις, την εγκατάσταση εταιρειών, το εργατικό δυναμικό, την παροχή υπηρεσιών και την κίνηση κεφαλαίων,

ΧΑΙΡΕΤΙΖΟΝΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τη σημασία των προσπαθειών που καταβάλλει η Δημοκρατία της Αρμενίας, προκειμένου να επιτύχει να μετατραπεί από χώρα κρατικού εμπορίου με οικονομία κεντρικού σχεδιασμού σε χώρα με οικονομία αγοράς,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΕΠΟΙΘΗΣΗ ότι η παρούσα συμφωνία θα δημιουργήσει νέο κλίμα στις οικονομικές σχέσεις μεταξύ των μερών, και ιδίως όσον αφορά την ανάπτυξη των συναλλαγών και των επενδύσεων, απαραίτητων για την οικονομική αναδιάρθρωση και τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να καθιερώσουν στενή συνεργασία στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος, λαμβανομένης υπόψη της αλληλεξάρτησής τους στον τομέα αυτό,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η συνεργασία για την πρόληψη και τον έλεγχο της λαθρομετανάστευσης αποτελεί έναν από τους πρωταρχικούς στόχους της συμφωνίας,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να καθιερώσουν πολιτιστική συνεργασία και να βελτιώσουν την ανταλλαγή των πληροφοριών,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

Άρθρο 1

Συνάπτεται εταιρική σχέση μεταξύ της Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφενός, και της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αφετέρου. Οι στόχοι της εταιρικής σχέσης είναι οι ακόλουθοι:

- να αποτελέσει το κατάλληλο πλαίσιο για τον πολιτικό διάλογο των μερών, με σκοπό την ανάπτυξη πολιτικών σχέσεων μεταξύ τους,
- να υποστηρίξει τις προσπάθειες της Δημοκρατίας της Αρμενίας για την εδραίωση της δημοκρατίας, την ανάπτυξη της οικονομίας και την ολοκλήρωση της μετάβασης σε οικονομία αγοράς,
- να προωθήσει το εμπόριο, τις επενδύσεις και τις αρμονικές οικονομικές σχέσεις μεταξύ των μερών, και να ευνοήσει έτσι τη σταθερή και διαρκή οικονομική ανάπτυξή τους,
- να δημιουργήσει τις βάσεις για τη νομοθετική, οικονομική, κοινωνική, χρηματοδοτική και πολιτιστική συνεργασία, καθώς και τη συνεργασία στον τομέα της τεχνολογίας και της επιστήμης για μη στρατιωτικούς σκοπούς.

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 2

Ο σεβασμός της δημοκρατίας, των αρχών του διεθνούς δικαίου και των δικαιωμάτων του ανθρώπου, όπως ορίζονται, ιδίως, στο Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, στην τελική πράξη του Ελσίνκι και στο Χάρτη των Παρισίων για μια νέα Ευρώπη, καθώς και οι αρχές της οικονομίας αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των αρχών που διακηρύσσονται στα έγγραφα της διάσκεψης ΔΑΣΕ της Βόννης, διαπνέουν τις εσωτερικές και εξωτερικές πολιτικές των μερών και αποτελούν θεμελιώδη στοιχεία της εταιρικής σχέσης και της παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο 3

Τα μέρη θεωρούν ουσιαστικής σημασίας για τη μελλοντική τους ευημερία και σταθερότητα, τα Νέα Ανεξάρτητα Κράτη που προήλθαν από τη διάλυση της Ένωσης Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών, εφεξής καλούμενα «Ανεξάρτητα Κράτη», να διατηρήσουν και να αναπτύξουν τη συνεργασία μεταξύ τους σύμφωνα με τις αρχές της τελικής πράξης του Ελσίνκι και το διεθνές δίκαιο, με πνεύμα καλής γειτονίας, και θα καταβάλουν κάθε προσπάθεια για να ενθαρρύνουν τη διαδικασία αυτή.

Άρθρο 4

Τα μέρη επανεξετάζουν δεόντως τις μεταβολές των συνθηκών στη Δημοκρατία της Αρμενίας, ιδίως σε σχέση με τις οικονομικές συνθήκες και με την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων προς την κατεύθυνση της οικονομίας αγοράς. Το συμβούλιο συνεργασίας δύναται, αναλόγως των ανωτέρω συνθηκών, να προβαίνει σε συστάσεις προς τα μέρη για την ανάπτυξη οποιουδήποτε μέρους της παρούσας συμφωνίας.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Άρθρο 5

Καθιερώνεται τακτικός πολιτικός διάλογος μεταξύ των μερών, τον οποίο τα μέρη προτιθενται να αναπτύξουν και να ενισχύσουν. Ο διάλογος αυτός συνοδεύει και παγιώνει την προσέγγιση μεταξύ της Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Αρμενίας, ενισχύει τις πολιτικές και οικονομικές αλλαγές που πραγματοποιούνται στην εν λόγω χώρα και συμβάλλει στη δημιουργία νέων μορφών συνεργασίας. Ο πολιτικός διάλογος:

- θα ενισχύσει τους δεσμούς της Δημοκρατίας της Αρμενίας με την Κοινότητα και τα κράτη μέλη της και, με τον τρόπο αυτό, με την κοινότητα των δημοκρατικών εθνών στο σύνολό της. Η οικονομική σύγκλιση που επιτυγχάνεται με την παρούσα συμφωνία οδηγεί σε εντατικότερες πολιτικές σχέσεις,
- θα έχει ως αποτέλεσμα αυξημένη σύγκλιση των θέσεων για διεθνή θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος, και συνεπώς αύξηση της ασφάλειας και σταθερότητας στην περιοχή και προώθηση της μελλοντικής ανάπτυξης των ανεξαρτήτων κρατών της Υπερκαυκασίας,
- θα προβλέπει ότι τα μέρη καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για συνεργασία σε ζητήματα που αφορούν την ενίσχυση της σταθερότητας και της ασφάλειας στην Ευρώπη, την τήρηση των αρχών της δημοκρατίας και το σεβασμό και την προώθηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου, ιδίως των μειονοτήτων, και ότι διενεργούν διαβουλεύσεις για τα σχετικά ζητήματα, εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Ο διάλογος μπορεί να πραγματοποιείται σε περιφερειακή βάση, προκειμένου να συμβάλει στην επίλυση περιφερειακών διαμαχών και εντάσεων.

Άρθρο 6

Σε υπουργικό επίπεδο, ο πολιτικός διάλογος πραγματοποιείται στα πλαίσια του συμβουλίου συνεργασίας, που θεσπίζεται στο άρθρο 78, και σε άλλες περιστάσεις κατόπιν συμφωνίας.

Άρθρο 7

Τα μέρη θεσπίζουν περαιτέρω διαδικασίες και μηχανισμούς για πολιτικό διάλογο, ιδίως υπό τις ακόλουθες μορφές:

- τακτικές συνεδριάσεις υψηλού επιπέδου μεταξύ των αντιπροσώπων της Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφενός, και των αντιπροσώπων της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αφετέρου,
- πλήρη αξιοποίηση όλων των διπλωματικών οδών μεταξύ των μερών, συμπεριλαμβανομένων των κατάλληλων διμερών και πολυμερών επαφών, όπως των Ηνωμένων Εθνών, των συνόδων του ΟΑΣΕ, κ.λπ.,
- οποιοδήποτε άλλο μέσο το οποίο μπορεί να συμβάλει στην παγίωση και την ανάπτυξη του διαλόγου αυτού, περιλαμβανομένων των συνεδριάσεων εμπειρογνομόνων.

Άρθρο 8

Ο πολιτικός διάλογος σε κοινοβουλευτικό επίπεδο πραγματοποιείται στο πλαίσιο της κοινοβουλευτικής επιτροπής συνεργασίας, που συγκροτείται δυνάμει του άρθρου 83.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

Άρθρο 9

1. Τα μέρη παρέχουν αμοιβαία τη μεταχείριση του μάλλον ευνοουμένου κράτους όσον αφορά:

- τους τελωνειακούς δασμούς και επιβαρύνσεις στις εισαγωγές και εξαγωγές, καθώς και τη μέθοδο είσπραξής τους,
- τις διατάξεις σχετικά με τον εκτελωνισμό, τη διαμετακόμιση, τις αποθήκες και τη μεταφόρτωση,
- τους φόρους και άλλες εσωτερικές επιβαρύνσεις κάθε τύπου που επιβάλλονται άμεσα ή έμμεσα στα εισαγόμενα εμπορεύματα,

- τις μεθόδους πληρωμής και τη μεταβίβαση των πληρωμών αυτών,
- τους κανονισμούς σχετικά με την πώληση, την αγορά, τις μεταφορές, τη διανομή και χρησιμοποίηση των εμπορευμάτων στην εγχώρια αγορά.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 δεν εφαρμόζονται όσον αφορά:

- α) τα πλεονεκτήματα που χορηγούνται με σκοπό να δημιουργηθεί τελωνειακή ένωση ή ζώνη ελευθέρων συναλλαγών ή δυνάμει της δημιουργίας τέτοιας ένωσης ή ζώνης,
- β) τα πλεονεκτήματα που χορηγούνται σε συγκεκριμένες χώρες σύμφωνα με τους κανόνες του ΠΟΕ και άλλες διεθνείς συμφωνίες υπέρ των αναπτυσσόμενων χωρών,

γ) τα πλεονεκτήματα που χορηγούνται στις όμορες χώρες με σκοπό τη διευκόλυνση του διασυνοριακού εμπορίου.

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 δεν εφαρμόζονται, κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου που θα λήξει τη στιγμή της προσχώρησης της Δημοκρατίας της Αρμενίας στον ΠΟΕ ή στις 31 Δεκεμβρίου 1998, ανάλογα με το ποια ημερομηνία προηγείται, όσον αφορά τα πλεονεκτήματα που καθορίζονται στο παράρτημα Ι τα οποία χορηγούνται από τη Δημοκρατία της Αρμενίας στα άλλα κράτη τα οποία προήλθαν από τη διάλυση της ΕΣΣΔ.

Άρθρο 10

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι η αρχή της ελεύθερης διαμετακόμισης είναι θεμελιώδης προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της παρούσας συμφωνίας.

Όσον αφορά το θέμα αυτό, κάθε μέρος επιτρέπει την χωρίς περιορισμούς διαμετακόμιση μέσω του εδάφους του των εμπορευμάτων που κατάγονται από ή προορίζονται για το τελωνειακό έδαφος του άλλου μέρους.

2. Οι διατάξεις του άρθρου V παράγραφοι 2, 3, 4 και 5 της GATT εφαρμόζονται μεταξύ των δύο μερών.

3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν θίγουν τις τυχόν διατάξεις που αφορούν ειδικούς τομείς, ιδίως τον τομέα των μεταφορών, ή συγκεκριμένα προϊόντα που συμφωνούνται μεταξύ των μερών.

Άρθρο 11

Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τις διεθνείς συμβάσεις σχετικά με την προσωρινή εισαγωγή εμπορευμάτων και οι οποίες είναι δεσμευτικές και για τα δύο μέρη, τα μέρη χορηγούν επιπλέον απαλλαγή από επιβαρύνσεις και δασμούς εισαγωγής επί προϊόντων που εισέρχονται προσωρινά, στις περιπτώσεις και σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπει οποιαδήποτε άλλη σχετική διεθνής σύμβαση στην οποία έχουν προσχωρήσει σύμφωνα με τις κατ' ιδίαν νομοθεσίες. Λαμβάνονται υπόψη οι όροι υπό τους οποίους το εν λόγω μέρος ανέλαβε τις δεσμεύσεις που απορρέουν από μια τέτοια σύμβαση.

Άρθρο 12

1. Τα εμπορεύματα καταγωγής της Δημοκρατίας της Αρμενίας απαλλάσσονται των ποσοτικών περιορισμών κατά την εισαγωγή τους στην Κοινότητα, με την επιφύλαξη των άρθρων 14, 17 και 18 της παρούσας συμφωνίας.

2. Τα εμπορεύματα καταγωγής Κοινότητας απαλλάσσονται των ποσοτικών περιορισμών και των μέτρων ισοδυνάμου αποτελέσματος κατά την εισαγωγή τους στη Δημοκρατία της Αρμενίας.

Άρθρο 13

Η εμπορία προϊόντων μεταξύ των μερών γίνεται στις τιμές της αγοράς.

Άρθρο 14

1. Όταν ένα προϊόν εισάγεται στο έδαφος ενός των μερών σε αυξημένες ποσότητες ή με όρους που προκαλούν ή απειλούν να προκαλέσουν ζημία στους εθνικούς παραγωγούς ομοειδών ή άμεσα ανταγωνιστικών προϊόντων, η Κοινότητα ή η Δημοκρατία της Αρμενίας, ανάλογα με το ποια είναι η ενδιαφερόμενη, μπορεί να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα σύμφωνα με τις ακόλουθες διαδικασίες και προϋποθέσεις.

2. Πριν ληφθεί οποιοδήποτε μέτρο ή, για τις περιπτώσεις που καλύπτει η παράγραφος 4, αμέσως μετά τη λήψη των μέτρων, η Κοινότητα ή η Δημοκρατία της Αρμενίας, ανάλογα με το ποια είναι η ενδιαφερόμενη, παρέχει στο συμβούλιο συνεργασίας όλες τις πληροφορίες που μπορούν να συμβάλουν στην εξεύρεση λύσης αμοιβαίως αποδεκτής, όπως προβλέπεται στον τίτλο XI.

3. Αν, στο τέλος των διαβουλεύσεων, τα μέρη δεν καταλήξουν σε συμφωνία εντός 30 ημερών από την ημερομηνία που υποβλήθηκε το ζήτημα στο συμβούλιο συνεργασίας, όσον αφορά τα μέτρα για την αντιμετώπιση της κατάστασης, το μέρος που ζήτησε να γίνουν διαβουλεύσεις είναι ελεύθερο να περιορίσει τις εισαγωγές των εν λόγω προϊόντων στο βαθμό και για το χρονικό διάστημα που είναι απαραίτητο για την πρόληψη ή την εξάλειψη της ζημίας, ή να λάβει άλλα κατάλληλα μέτρα.

4. Σε κρίσιμες περιπτώσεις, κατά τις οποίες οποιαδήποτε καθυστέρηση ενδέχεται να προκαλέσει ζημίες που θα ήταν δύσκολο να αποκατασταθούν, τα μέρη έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν μέτρα πριν την έναρξη των διαβουλεύσεων, υπό την προϋπόθεση ότι προτείνονται διαβουλεύσεις αμέσως μετά την λήψη των μέτρων.

5. Κατά την επιλογή των μέτρων που λαμβάνονται δυνάμει του παρόντος άρθρου, τα μέρη δίνουν προτεραιότητα σε εκείνα τα μέτρα που διαταράσσουν λιγότερο την επίτευξη των στόχων της παρούσας συμφωνίας.

6. Καμία διάταξη του παρόντος άρθρου δεν θίγει ούτε επηρεάζει με οποιονδήποτε τρόπο την εφαρμογή, από ένα μέρος, μέτρων αντανάμπινγκ ή αντισταθμιστικών σύμφωνα με το άρθρο VI της GATT, τη συμφωνία για την εφαρμογή του άρθρου VI της GATT, τη συμφωνία για την ερμηνεία και εφαρμογή των άρθρων VI, XVI και XXIII της GATT ή τη σχετική εθνική νομοθεσία.

Άρθρο 15

Τα μέρη αναλαμβάνουν να εξετάσουν τη δυνατότητα εξέλιξης της παρούσας συμφωνίας για τις μεταξύ τους εμπορευματικές συναλλαγές, εφόσον το επιτρέπουν οι περιστάσεις, καθώς και την κατάσταση που θα δημιουργηθεί με την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Αρμενίας στον ΠΟΕ. Το συμβούλιο συνεργασίας μπορεί να διατυπώσει συστάσεις στα μέρη σχετικά με τις εξελίξεις αυτές, οι οποίες θα μπορούσαν να τεθούν σε εφαρμογή, εφόσον γίνουν δεκτές, δυνάμει συμφωνίας μεταξύ των μερών σύμφωνα με τις κατ' ιδίαν διαδικασίες.

Άρθρο 16

Η παρούσα συμφωνία δεν αντιτίθεται στις απαγορεύσεις ή τους περιορισμούς των εισαγωγών, εξαγωγών ή διαμετακομίσεων που επιβάλλουν λόγοι δημόσιας ηθικής, δημόσιας τάξεως ή δημόσιας ασφάλειας, προστασίας της υγείας και της ζωής των ανθρώπων, των ζώων ή των φυτών, προστασίας των φυσικών πόρων, των εθνικών θησαυρών που έχουν καλλιτεχνική, ιστορική ή αρχαιολογική αξία ή προστασίας της πνευματικής, βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας, ούτε στους κανονισμούς που αφορούν το χρυσό και τον άργυρο. Εντούτοις, οι απαγορεύσεις ή οι περιορισμοί αυτοί δεν πρέπει να αποτελούν μέσο αυθαίρετων διακρίσεων ή συγκαλυμμένο περιορισμό στο εμπόριο μεταξύ των μερών.

Άρθρο 17

Ο παρών τίτλος δεν εφαρμόζεται στο εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, που υπάγονται στα κεφάλαια 50 έως 63 της συνδυασμένης ονοματολογίας. Το εμπόριο των εν λόγω προϊόντων διέπεται από χωριστή συμφωνία που μονογραφήθηκε στις 18 Ιανουαρίου 1996 και εφαρμόζεται προσωρινά από την 1η Ιανουαρίου 1996.

Άρθρο 18

1. Το εμπόριο των προϊόντων που καλύπτει η συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος τίτλου, εξαιρουμένου του άρθρου 12.

2. Δημιουργείται ομάδα επαφών για θέματα άνθρακα και χάλυβα, που αποτελείται, αφενός, από αντιπροσώπους της Κοινότητας και, αφετέρου, από αντιπροσώπους της Δημοκρατίας της Αρμενίας.

Στο πλαίσιο της ομάδας επαφών διενεργούνται τακτικές ανταλλαγές πληροφοριών για όλα τα θέματα σιδήρου και χάλυβα που ενδιαφέρουν τα μέρη.

Άρθρο 19

Το εμπόριο πυρηνικών υλικών διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας. Εφόσον κριθεί απαραίτητο, το εμπόριο πυρηνικών υλικών θα διέπεται από τις διατάξεις ειδικής συμφωνίας, που θα συναφθεί μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και της Δημοκρατίας της Αρμενίας.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

χρεώσεις των μερών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που περιέχει το έγγραφο της διάσκεψης ΔΑΣΕ της Βόννης.

ΟΡΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρθρο 20

1. Με την επιφύλαξη των νόμων, όρων και διαδικασιών που ισχύουν σε κάθε κράτος μέλος, η Κοινότητα και τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι δεν επιβάλλεται καμία διάκριση λόγω ιθαγένειας στη μεταχείριση των αρμενίων υπηκόων, που απασχολούνται νομίμως στο έδαφος ενός κράτους μέλους, όσον αφορά τους όρους εργασίας, τις αποδοχές ή τις απολύσεις, σε σύγκριση με τους υπηκόους αυτού του κράτους μέλους.

2. Με την επιφύλαξη των νόμων, όρων και διαδικασιών της, η Δημοκρατία της Αρμενίας καταβάλλει κάθε προσπάθεια για να εξασφαλίσει ότι δεν επιβάλλεται καμία διάκριση λόγω ιθαγένειας στη μεταχείριση των υπηκόων ενός κράτους μέλους, που απασχολούνται νομίμως στο έδαφος της Δημοκρατίας της Αρμενίας, όσον αφορά τους όρους εργασίας, τις αποδοχές ή τις απολύσεις, σε σύγκριση με τους υπηκόους της.

Άρθρο 21

Το συμβούλιο συνεργασίας εξετάζει πιθανές βελτιώσεις των όρων εργασίας για τους επιχειρηματίες σύμφωνα με τις διεθνείς υπο-

Άρθρο 22

Το συμβούλιο συνεργασίας διατυπώνει συστάσεις για την εφαρμογή των άρθρων 20 και 21.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Άρθρο 23

1. Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της παρέχουν για την εγκατάσταση αρμενικών εταιρειών στο έδαφός τους, όπως ορίζεται στο άρθρο 25 (στοιχείο δ), μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από αυτήν που παρέχουν σε τρίτες χώρες.

2. Χωρίς να θίγονται οι επιφυλάξεις που παρατίθενται στο παράρτημα IV, η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της παρέχουν στις θυγατρικές εταιρείες των αρμενικών εταιρειών που είναι εγκαταστημένες στο έδαφός τους μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από αυτήν που παρέχουν σε οποιαδήποτε κοινοτική εταιρεία για τις δραστηριότητές της.

3. Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της παρέχουν στα υποκαταστήματα των αρμενικών εταιρειών που εγκαθίστανται στο έδαφός τους μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από αυτήν που παρέχουν στα υποκαταστήματα των εταιρειών οποιασδήποτε τρίτης χώρας για τις δραστηριότητές τους.

4. Η Δημοκρατία της Αρμενίας χορηγεί για την εγκατάσταση κοινοτικών εταιρειών στο έδαφός της, όπως ορίζεται στο άρθρο 25 στοιχείο δ), μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από αυτήν που παρέχει στις αρμενικές εταιρείες ή στις εταιρείες οποιασδήποτε τρίτης χώρας, ανάλογα με το ποια είναι η ευνοϊκότερη, παρέχει δε στις θυγατρικές και τα υποκαταστήματα κοινοτικών εταιρειών που εγκαθίστανται στο έδαφός της μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από αυτήν που παρέχει στις αρμενικές εταιρείες και υποκαταστήματα ή σε εταιρεία και υποκατάστημα οποιασδήποτε τρίτης χώρας, ανάλογα με το ποια είναι η ευνοϊκότερη, όσον αφορά τις δραστηριότητές τους.

Άρθρο 24

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 97, οι διατάξεις του άρθρου 23 δεν ισχύουν για τις αεροπορικές, τις εσωτερικές πλωτές και τις θαλάσσιες μεταφορές.

2. Ωστόσο, όπως αναφέρεται παρακάτω, προκειμένου για δραστηριότητες οι οποίες αναλαμβάνονται από ναυτιλιακές εταιρείες για την παροχή υπηρεσιών διεθνών θαλάσσιων μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των συνδυασμένων μεταφορών που περιλαμβάνουν θαλάσσια διαδρομή, κάθε μέρος επιτρέπει στις εταιρείες του άλλου μέρους να έχουν εμπορική παρουσία στο έδαφός του με τη μορφή θυγατρικών ή υποκαταστημάτων, υπό όρους εγκατάστασης και λειτουργίας όχι λιγότερο ευνοϊκούς από εκείνους που παρέχονται στις δικές του εταιρείες ή σε θυγατρικές και υποκαταστήματα εταιρειών οποιασδήποτε τρίτης χώρας, όποιοι όροι είναι οι ευνοϊκότεροι, και τούτο σύμφωνα με τη νομοθεσία και τους κανονισμούς κάθε μέρους.

3. Αυτές οι δραστηριότητες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα, χωρίς να περιορίζονται σε αυτά:

- α) την προώθηση αγοράς και τις πωλήσεις υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών και συναφών υπηρεσιών με άμεση επαφή με τους πελάτες, από την προσφορά τιμής μέχρι την τιμολόγηση, είτε αυτές οι υπηρεσίες παρέχονται ή προσφέρονται από τον ίδιο τον φορέα παροχής υπηρεσιών είτε από φορείς παροχής υπηρεσιών, με τους οποίους ο πωλητής υπηρεσιών έχει συνάψει μόνιμες επιχειρηματικές συμφωνίες·
- β) την αγορά και τη χρησιμοποίηση για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό των πελατών τους (και τη μεταπώληση στους τελευταίους) κάθε υπηρεσίας μεταφορών ή συναφούς υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών εσωτερικών μεταφορών με οποιοδήποτε μέσο, ιδίως των εσωτερικών πλωτών μεταφορών, των οδικών και σιδηροδρομικών μεταφορών, που απαιτούνται για την παροχή ολοκληρωμένης υπηρεσίας·

γ) την κατάρτιση τεκμηρίωσης όσον αφορά παραστατικά μεταφοράς, τελωνειακά ή άλλα έγγραφα σχετικά με την καταγωγή και τον χαρακτήρα των μεταφερόμενων εμπορευμάτων·

δ) την παροχή επιχειρηματικών πληροφοριών με οποιονδήποτε τρόπο, μεταξύ άλλων με μηχανογραφημένα συστήματα πληροφοριών και ηλεκτρονική διαβίβαση δεδομένων (με την επιφύλαξη οποιουδήποτε περιορισμού που δεν εισάγει διακρίσεις στον τομέα των τηλεπικοινωνιών)·

ε) τη σύναψη επιχειρηματικών συμφωνιών, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας και του διορισμού του τοπικού προσωπικού (ή, στην περίπτωση αλλοδαπού προσωπικού, με την επιφύλαξη των σχετικών διατάξεων της παρούσας συμφωνίας), με οποιαδήποτε επιτόπου εγκατεστημένη ναυτιλιακή εταιρεία·

στ) τις πράξεις που διενεργούνται για λογαριασμό των εταιρειών, όπως την οργάνωση του ελλιμενισμού του σκάφους ή, εφόσον απαιτείται, την ανάληψη του φορτίου.

Άρθρο 25

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας:

α) ως «κοινοτική εταιρεία» ή «αρμενική εταιρεία», αντίστοιχα, νοείται εταιρεία που έχει συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία κράτους μέλους ή της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αντίστοιχα, και έχει την έδρα της ή την κεντρική της διοίκηση ή την κύρια επιχειρηματική της έδρα στο έδαφος της Κοινότητας ή της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αντίστοιχα· ωστόσο, αν εταιρεία συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία κράτους μέλους ή της Δημοκρατίας της Αρμενίας έχει μόνο την έδρα της στο έδαφος της Κοινότητας ή της Δημοκρατίας της Αρμενίας, θεωρείται κοινοτική ή αρμενική εταιρεία, αντίστοιχα, αν οι δραστηριότητές της διατηρούν συνεχείς και πραγματικούς δεσμούς με την οικονομία ενός από τα κράτη μέλη ή της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αντίστοιχα·

β) ως «θυγατρική εταιρεία» νοείται μια εταιρεία επί της οποίας η πρώτη ασκεί ουσιαστικό έλεγχο·

γ) ως «υποκατάστημα» εταιρείας νοείται επιχειρηματική έδρα χωρίς ίδια νομική προσωπικότητα, με εξωτερικά στοιχεία μονιμότητας, όπως η επέκταση μητρικής εταιρείας, που διαδέχεται διευθύνον προσωπικό και υλικό εξοπλισμό απαραίτητο για τη διαπραγμάτευση με τρίτους έτσι ώστε, αν και αυτοί γνωρίζουν ότι θα υπάρχει, αν χρειαστεί, νομική σύνδεση με τη μητρική εταιρεία που εδρεύει σε άλλη χώρα, δεν είναι υποχρεωμένοι να έρχονται σε άμεση επαφή με τη μητρική εταιρεία, αλλά μπορούν να συναλλάσσονται με την επιχειρηματική έδρα που αποτελεί επέκτασή της·

δ) ως «εγκατάσταση» νοείται το δικαίωμα των κοινοτικών ή αρμενικών εταιρειών, κατά την έννοια του στοιχείου α), να αναλαμβάνουν οικονομικές δραστηριότητες με τη σύσταση θυγατρικών εταιρειών και υποκαταστημάτων στη Δημοκρατία της Αρμενίας ή την Κοινότητα, αντίστοιχα·

ε) ως «δραστηριότητες» νοούνται οι οικονομικές·

στ) ως «οικονομικές δραστηριότητες» νοούνται οι δραστηριότητες βιομηχανικού, εμπορικού ή επαγγελματικού χαρακτήρα.

Όσον αφορά τις διεθνείς θαλάσσιες μεταφορές, συμπεριλαμβανομένων των συνδυασμένων μεταφορών που περιλαμβάνουν θαλάσσια διαδρομή, οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου και του κεφαλαίου III καλύπτουν επίσης τους υπηκόους των κρατών μελών ή της Δημοκρατίας της Αρμενίας, που είναι εγκατεστημένοι εκτός της Κοινότητας ή της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αντίστοιχα, και τις ναυτιλιακές εταιρείες που είναι εγκατεστημένες εκτός Κοινότητας ή Δημοκρατίας της Αρμενίας και ελέγχονται από υπηκόους κρατών μελών ή της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αντίστοιχα, αν τα σκάφη τους είναι νηολογημένα σε αυτό το κράτος μέλος ή στη Δημοκρατία της Αρμενίας, αντίστοιχα, σύμφωνα με τις κατ' ιδίαν νομοθεσίες.

Άρθρο 26

1. Παρά τις άλλες διατάξεις της παρούσας συμφωνίας, κάθε μέρος μπορεί να λαμβάνει μέτρα για να διασφαλίσει ιδίως την προστασία των επενδύων, των καταθετών, των ασφαλισμένων ή των προσώπων στα οποία ο φορέας παροχής υπηρεσιών οφείλει καταπιστευματικό δικαίωμα, ή για να εξασφαλίσει την ακεραιότητα και σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Όταν τα μέτρα αυτά δεν είναι σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας, δεν χρησιμοποιούνται από τα μέτρα για να αποφευχθούν οι υποχρεώσεις που προβλέπονται από την παρούσα συμφωνία.

2. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν χρησιμοποιείται για να ζητηθεί από ένα μέρος να κοινολογήσει πληροφορίες που αφορούν τις υποθέσεις και τη λογιστική των επιμέρους πελατών ή πληροφορίες εμπιστευτικού χαρακτήρα ή αποκλειστικής εκμετάλλευσης που βρίσκονται στην κατοχή των δημόσιων οργανισμών.

3. Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, ως «χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες» νοούνται οι δραστηριότητες που περιγράφονται στο παράρτημα III.

Άρθρο 27

Οι διατάξεις της παρούσας συμφωνίας δεν θίγουν την εφαρμογή, εκ μέρους ενός από τα μέρη, οιοδήποτε μέτρου το οποίο είναι αναγκαίο προκειμένου να αποφευχθεί η βάρβαρη της παρούσας συμφωνίας καταστρατήγηση μέτρων που εφαρμόζει όσον αφορά την πρόσβαση τρίτης χώρας στην αγορά του.

Άρθρο 28

1. Παρά τις διατάξεις του κεφαλαίου I του παρόντος τίτλου, μια κοινοτική ή αρμενική εταιρεία εγκατεστημένη στο έδαφος της Δημοκρατίας της Αρμενίας ή της Κοινότητας, αντίστοιχα, έχει δικαίωμα να απασχολεί ή να επιτρέπει σε μια από τις θυγατρικές της εταιρείες ή τα υποκαταστήματά της να απασχολούν, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία της χώρας εγκατάστασης στο έδαφος της Δημοκρατίας της Αρμενίας και της Κοινότητας, αντίστοιχα, υπαλλήλους που είναι υπήκοοι των κρατών μελών της Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αντίστοιχα, υπό την προϋπόθεση ότι οι υπάλληλοι αποτελούν βασικό προσωπικό, κατά την έννοια της παραγράφου 2, και απασχολούνται αποκλειστικά από εταιρείες ή υποκαταστήματα. Οι άδειες παραμονής και εργασίας των εν λόγω υπαλλήλων καλύπτουν μόνο την περίοδο απασχόλησης.

2. Το βασικό προσωπικό των προαναφερόμενων εταιρειών, εφεξής καλουμένων «οργανισμών», αποτελείται από «άτομα που έχουν αποσπασθεί ενδοεπιχειρησιακώς», κατά την έννοια του στοιχείου γ), στις ακόλουθες κατηγορίες, υπό την προϋπόθεση ότι ο οργανισμός είναι νομικό πρόσωπο και ότι τα εν λόγω άτομα έχουν απασχοληθεί από αυτόν ή είχαν συμπράξει με αυτόν (όχι ως μέτοχοι με πλειοψηφία) για ένα τουλάχιστον έτος πριν από τη μεταφορά αυτή:

α) ανώτεροι υπάλληλοι οργανισμού, οι οποίοι, κατά κύριο λόγο, ασκούν διευθυντικά καθήκοντα στην εγκατάσταση και εποπτεύονται ή λαμβάνουν οδηγίες κυρίως από το διοικητικό συμβούλιο ή από τους μετόχους της επιχείρησης ή τους ομολόγους τους· στα καθήκοντα συμπεριλαμβάνονται:

— η διεύθυνση της εγκατάστασης ή τμήματος ή υπηρεσίας της εγκατάστασης,

— η επίβλεψη και έλεγχος της εργασίας άλλων υπαλλήλων οι οποίοι έχουν εποπτικές, τεχνικές ή διοικητικές αρμοδιότητες,

— η αρμοδιότητα να προσλαμβάνουν και να απολύουν ή να προτείνουν την πρόσληψη ή την απόλυση προσωπικού, ή να προβαίνουν σε άλλες ενέργειες που αφορούν το προσωπικό·

β) πρόσωπα που απασχολούνται σε οργανισμό και διαθέτουν σπάνιες γνώσεις ουσιαστικής σημασίας για τις υπηρεσίες, τον ερευνητικό εξοπλισμό, τις τεχνικές ή τη διαχείριση της εγκατάστασής του. Από την αξιολόγηση των γνώσεων αυτών μπορούν να προκύπτουν, πέρα από τις γνώσεις που απαιτούνται ειδικά για την εγκατάσταση, υψηλά προσόντα που αφορούν τύπο εργασίας ή δραστηριότητας που απαιτεί ειδικές τεχνικές γνώσεις. Τα πρόσωπα αυτά μπορούν να είναι μέλη αναγνωρισμένων επαγγελματιών·

γ) ως «άτομο που έχει αποσπασθεί ενδοεπιχειρησιακώς» νοείται φυσικό πρόσωπο που εργάζεται σε οργανισμό στο έδαφος ενός από τα μέρη και έχει μετατεθεί προσωρινά στο πλαίσιο των οικονομικών δραστηριοτήτων στο έδαφος του άλλου μέρους· ο εν λόγω οργανισμός πρέπει να έχει την κύρια εγκατάστασή του στο έδαφος ενός μέρους και η μετάθεση πρέπει να γίνεται σε

εγκατάσταση του οργανισμού αυτού (υποκατάστημα, θυγατρική εταιρεία), που ασκεί παρόμοιες οικονομικές δραστηριότητες στο έδαφος του άλλου μέρους.

Άρθρο 29

1. Τα μέρη αποφεύγουν κατά το δυνατό να εφαρμόζουν μέτρα ή δράσεις που καθιστούν τις συνθήκες εγκατάστασης και λειτουργίας των εταιρειών του άλλου μέρους πιο περιοριστικές από την κατάσταση που επικρατεί την ημέρα που προηγείται της υπογραφής της παρούσας συμφωνίας.

2. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν θίγουν τις διατάξεις του άρθρου 37: οι καταστάσεις στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 37 διέπονται αποκλειστικά και μόνο από τις διατάξεις του εν λόγω άρθρου.

3. Με πνεύμα εταιρικής σχέσης και συνεργασίας και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 43, η κυβέρνηση της Δημοκρατίας της Αρμενίας πληροφορεί την Κοινότητα για την πρόθεσή της να καταθέσει νέους νόμους ή να θεσπίσει νέους κανονισμούς που μπορούν να καταστήσουν τις συνθήκες για την εγκατάσταση ή λειτουργία στη Δημοκρατία της Αρμενίας των θυγατρικών εταιρειών και υποκαταστημάτων των κοινοτικών εταιρειών πιο περιοριστικές σε σχέση με την κατάσταση που επικρατεί την ημέρα που προηγείται της υπογραφής της παρούσας συμφωνίας. Η Κοινότητα μπορεί να ζητήσει από τη Δημοκρατία της Αρμενίας να της διαβιβάσει τα σχέδια των εν λόγω νόμων ή κανονισμών και να αρχίσει διαβουλεύσεις σχετικά με αυτά.

4. Όταν η θέσπιση στη Δημοκρατία της Αρμενίας νέων νόμων ή κανονισμών καθιστά τις συνθήκες για τις δραστηριότητες των θυγατρικών εταιρειών και υποκαταστημάτων των κοινοτικών εταιρειών που εγκαθίστανται στη Δημοκρατία της Αρμενίας πιο περιοριστικές σε σχέση με την υπάρχουσα κατάσταση την ημέρα που προηγείται της υπογραφής της παρούσας συμφωνίας, οι εν λόγω νόμοι ή κανονισμοί δεν εφαρμόζονται, κατά τα τρία έτη μετά την έναρξη ισχύος της αντίστοιχης πράξης, στις θυγατρικές εταιρείες και τα υποκαταστήματα που ήταν ήδη εγκατεστημένα στη Δημοκρατία της Αρμενίας τη στιγμή της έναρξης ισχύος της σχετικής πράξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΜΕΝΙΑΣ

Άρθρο 30

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου, τα μέρη αναλαμβάνουν να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες για να επιτρέψουν σταδιακά την παροχή υπηρεσιών εκ μέρους των κοινοτικών ή αρμενικών εταιρειών που είναι εγκατεστημένες στο έδαφος μέρους άλλου από αυτό του αποδέκτη των υπηρεσιών, λαμβανομένης υπόψη της ανάπτυξης του τομέα υπηρεσιών στα δύο μέρη.

2. Το συμβούλιο συνεργασίας διατυπώνει συστάσεις για την εφαρμογή της παραγράφου 1.

Άρθρο 31

Τα μέρη συνεργάζονται με σκοπό να αναπτύξουν στη Δημοκρατία της Αρμενίας τομέα υπηρεσιών προσανατολισμένο προς την αγορά.

Άρθρο 32

1. Σχετικά με τις θαλάσσιες μεταφορές, τα μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να πραγματοποιούν την αρχή της απρόσκοπτης πρόσβασης στη διεθνή ναυτιλιακή αγορά και στις μεταφορές με εμπορικούς όρους:

α) η ανωτέρω διάταξη δεν θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τον κώδικα συμπεριφοράς των ομίλων τακτικών γραμμών (Liner Conferences), όπως εφαρμόζονται από καθένα από τα μέρη της παρούσας συμφωνίας. Οι ναυτιλιακές εταιρείες τακτικών γραμμών εκτός ομίλων είναι ελεύθερες να λειτουργούν ανταγωνιστικά προς έναν όμιλο, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούν την αρχή του θεμιτού ανταγωνισμού στις εμπορικές συναλλαγές·

β) τα μέρη επιβεβαιώνουν την προσήλωσή τους στην αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού ως ουσιαστικού στοιχείου του εμπορίου ξηρού και υγρού χύδην φορτίου.

2. Κατ' εφαρμογή των αρχών της παραγράφου 1, τα μέρη:

α) δεν εφαρμόζουν, από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, τις διατάξεις για την κατανομή του φορτίου που προβλέπουν οι διμερείς συμφωνίες μεταξύ των κρατών μελών της Κοινότητας και της πρώην Σοβιετικής Ένωσης·

β) δεν εισάγουν ρήτρες κατανομής φορτίου σε μελλοντικές διμερείς συμφωνίες με τρίτες χώρες, εκτός εάν, κατ' εξαίρεση, οι ναυτιλιακές εταιρείες τακτικών γραμμών ενός από τα μέρη της παρούσας συμφωνίας δεν θα είχαν με άλλο τρόπο την ευκαιρία να εμπορευόνται με την εν λόγω τρίτη χώρα·

γ) απαγορεύουν τις συμφωνίες κατανομής φορτίου, σε μελλοντικές διμερείς συμφωνίες, όσον αφορά το εμπόριο υγρού και ξηρού χύδην φορτίου·

δ) καταργούν, κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, όλα τα μονομερή μέτρα, τα διοικητικά, τεχνικά και άλλα εμπόδια που μπορούν να έχουν περιοριστικές επιπτώσεις ή να εισάγουν διακρίσεις στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών στον τομέα των διεθνών θαλάσσιων μεταφορών.

3. Κάθε μέρος παρέχει στα σκάφη τα οποία εκμεταλλεύονται υπήκοοι ή εταιρείες του άλλου μέρους, μεταξύ άλλων, μεταχείριση

όχι λιγότερο ευνοϊκή από αυτήν που επιφυλάσσει στα δικά του σκάφη όσον αφορά την πρόσβαση σε λιμένες ανοικτούς στο διεθνές εμπόριο, τη χρήση της υποδομής και των βοηθητικών ναυτιλιακών υπηρεσιών των λιμένων, καθώς και τις αντίστοιχες εισφορές και επιβαρύνσεις, τις τελωνειακές διευκολύνσεις και την παραχώρηση σταθμών αγκυροβόλησης και διευκολύνσεων για τη φόρτωση και την εκφόρτωση.

4. Οι υπήκοοι και οι εταιρείες της Κοινότητας που παρέχουν υπηρεσίες διεθνών θαλάσσιων μεταφορών είναι ελεύθεροι να εκτελούν διεθνείς θαλάσσιες-ποτάμιες μεταφορές στις εσωτερικές πλωτές οδούς της Δημοκρατίας της Αρμενίας και αντιστρόφως.

Άρθρο 33

Για να εξασφαλισθεί η συντονισμένη ανάπτυξη των μεταφορών μεταξύ των μερών ανάλογα με τις εμπορικές τους ανάγκες, οι όροι αμοιβαίας πρόσβασης στην αγορά και παροχής υπηρεσιών στον τομέα των οδικών, σιδηροδρομικών και εσωτερικών πλωτών μεταφορών και, ενδεχομένως, αεροπορικών μεταφορών καθορίζονται με ειδικές συμφωνίες, κατά περίπτωση, τις οποίες διαπραγματεύονται τα μέρη, μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 34

1. Οι διατάξεις του παρόντος τίτλου εφαρμόζονται με την επιφύλαξη περιορισμών που οφείλονται σε λόγους δημόσιας τάξης, δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας υγείας.

2. Οι διατάξεις του παρόντος τίτλου δεν εφαρμόζονται σε δραστηριότητες που συνδέονται έστω και περιστασιακά με την άσκηση επίσημης εξουσίας στο έδαφος κάθε μέρους.

Άρθρο 35

Για τους σκοπούς του παρόντος τίτλου, καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν εμποδίζει τα μέρη να εφαρμόζουν τη νομοθεσία και τις ρυθμίσεις τους όσον αφορά την είσοδο και την παραμονή, την εργασία, τους όρους εργασίας, την εγκατάσταση φυσικών προσώπων και την παροχή υπηρεσιών, υπό τον όρο ότι, κατά την εφαρμογή της εν λόγω νομοθεσίας και ρυθμίσεων, δεν εξουδετερώνονται ούτε περιορίζονται τα οφέλη που απορρέουν για κάθε μέρος από τους όρους συγκεκριμένης διάταξης της παρούσας συμφωνίας. Η παρούσα διάταξη δεν θίγει την εφαρμογή του άρθρου 34.

Άρθρο 36

Οι εταιρείες που ελέγχονται από και ανήκουν αποκλειστικά σε αρμενικές και κοινοτικές εταιρείες από κοινού καλύπτονται επίσης από τις διατάξεις των κεφαλαίων II, III και IV.

Άρθρο 37

Αρχής γενομένης από την πρώτη ημέρα του μήνα πριν από την έναρξη ισχύος των σχετικών υποχρεώσεων της Γενικής Συμφωνίας για τις Συναλλαγές στον τομέα των Υπηρεσιών (GATS), η μεταχείριση που χορηγείται από κάθε μέρος στο άλλο για τους τομείς ή τα μέτρα που καλύπτονται από την GATS, δεν είναι σε καμία περίπτωση λιγότερο ευνοϊκή από αυτήν που παρέχεται από το εν λόγω πρώτο μέρος δυνάμει των διατάξεων της GATS για κάθε τομέα, υποτομέα και τρόπο παροχής υπηρεσιών.

Άρθρο 38

Για τους σκοπούς των κεφαλαίων II, III και IV, δεν λαμβάνεται υπόψη η μεταχείριση που παρέχουν η Κοινότητα, τα κράτη μέλη της ή η Δημοκρατία της Αρμενίας βάσει των υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο των συμφωνιών οικονομικής ολοκλήρωσης σύμφωνα με τις αρχές του άρθρου V της GATS.

Άρθρο 39

1. Η μεταχείριση του μάλλον ευνοουμένου κράτους που χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος τίτλου δεν ισχύει για τα φορολογικά οφέλη που παρέχουν ή θα παράσχουν στο μέλλον τα μέρη βάσει συμφωνιών για την αποφυγή της διπλής φορολόγησης ή άλλων φορολογικών συμφωνιών.

2. Καμία διάταξη του παρόντος τίτλου δεν απαγορεύει στα μέρη να υιοθετήσουν ή να εφαρμόσουν μέτρα που σκοπό έχουν να αποτρέψουν τη φοροδιαφυγή ή φοροαποφυγή με βάση τις φορολογικές διατάξεις των συμφωνιών για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και άλλων φορολογικών συμφωνιών ή την εθνική φορολογική νομοθεσία.

3. Καμία διάταξη του παρόντος τίτλου δεν απαγορεύει στα κράτη μέλη ή στη Δημοκρατία της Αρμενίας να διακρίνει, κατά την εφαρμογή των κατάλληλων διατάξεων της φορολογικής νομοθεσίας τους, μεταξύ φορολογουμένων μη ευρισκομένων σε πανομοιότυπη κατάσταση, ιδίως όσον αφορά τον τόπο μόνιμης κατοικίας τους.

Άρθρο 40

Με την επιφύλαξη του άρθρου 28, καμία διάταξη των κεφαλαίων II, III και IV δεν ερμηνεύεται ως επιτρεπύσα:

- στους υπηκόους των κρατών μελών ή της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αντίστοιχα, να εισέρχονται ή να παραμένουν στο έδαφος της Δημοκρατίας της Αρμενίας ή της Κοινότητας, αντίστοιχα, με οποιαδήποτε ιδιότητα, και ιδίως ως μέτοχοι ή εταίροι, ως διευθυντές ή υπάλληλοι εταιρείας ή ως προμηθευτές ή αποδέκτες υπηρεσιών,
- στις κοινοτικές θυγατρικές ή υποκαταστήματα αρμενικών εταιρειών να απασχολούν ή να επιτρέπουν να απασχολούνται αρμένιοι υπήκοοι στο έδαφος της Κοινότητας,
- στις αρμενικές θυγατρικές ή υποκαταστήματα κοινοτικών εταιρειών να απασχολούν ή να επιτρέπουν να απασχολούνται υπήκοοι των κρατών μελών στο έδαφος της Δημοκρατίας της Αρμενίας,
- στις αρμενικές εταιρείες ή τις κοινοτικές θυγατρικές ή υποκαταστήματα αρμενικών εταιρειών να αποσπούν, με βάση προσωρινές συμβάσεις εργασίας, αρμένιους υπηκόους για να εργαστούν για λογαριασμό και υπό τον έλεγχο άλλων προσώπων,
- στις κοινοτικές εταιρείες ή τις αρμενικές θυγατρικές ή υποκαταστήματα κοινοτικών εταιρειών να αποσπούν, με βάση προσωρινές συμβάσεις εργασίας, εργαζομένους που είναι υπήκοοι των κρατών μελών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Άρθρο 41

1. Τα μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να εγκρίνουν, σε ελεύθερα μετατρέψιμο νόμισμα, όλες τις τρέχουσες πληρωμές, μεταξύ των μονίμων κατοίκων της Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Αρμενίας, που αφορούν την κυκλοφορία εμπορευμάτων, υπηρεσιών ή προσώπων σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας.

2. Όσον αφορά τις συναλλαγές επί του λογαριασμού κεφαλαίων του ισοζυγίου πληρωμών, από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία κεφαλαίων που αφορούν τις άμεσες επενδύσεις σε εταιρείες, οι οποίες συνιστώνται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία της χώρας υποδοχής και τις επενδύσεις που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου II, και την εκκαθάριση ή τον επαναπατρισμό του προϊόντος των επενδύσεων αυτών και όλων των κερδών που απορρέουν από αυτές.

3. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 ή της παραγράφου 5, από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας δεν εισάγονται νέοι συναλλαγματικοί περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων και τις σχετικές τρέχουσες πληρωμές μεταξύ των μονίμων κατοίκων της

Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Αρμενίας, ούτε καθίστανται πιο περιοριστικοί οι υφιστάμενοι διακανονισμοί.

4. Τα μέρη πραγματοποιούν μεταξύ τους διαβουλεύσεις για να διευκολύνουν την κυκλοφορία κεφαλαίων άλλων από εκείνων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 μεταξύ της Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Αρμενίας, προκειμένου να προωθήσουν τους στόχους της παρούσας συμφωνίας.

5. Όσον αφορά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, έως ότου επιτευχθεί πλήρης μετατρεψιμότητα του αρμενικού νομίσματος, κατά την έννοια του άρθρου VIII της συμφωνίας του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ), η Δημοκρατία της Αρμενίας έχει τη δυνατότητα, σε εξαιρετικές περιστάσεις, να εφαρμόζει συναλλαγματικούς περιορισμούς για τη χορήγηση ή ανάληψη βραχυπρόθεσμων και μεσοπρόθεσμων πιστώσεων, στο βαθμό που οι περιορισμοί αυτοί εφαρμόζονται στη Δημοκρατία της Αρμενίας για τη χορήγηση τέτοιων πιστώσεων και επιτρέπονται από τη θέση της Δημοκρατίας της Αρμενίας στο ΔΝΤ. Η Δημοκρατία της Αρμενίας εφαρμόζει τους περιορισμούς αυτούς έτσι ώστε να μην επιβάλλονται διακρίσεις και να διαταράσσεται όσο το δυνατό λιγότερο η παρούσα συμφωνία. Η Δημοκρατία της Αρμενίας ενημερώνει ταχέως το συμβούλιο συνεργασίας σχετικά με την εισαγωγή των μέτρων αυτών και τις τυχόν τροποποιήσεις που επιφέρονται σ' αυτά.

6. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1 και 2, όταν, σε εξαιρετικές περιστάσεις, η κίνηση κεφαλαίων μεταξύ της Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Αρμενίας προκαλεί, ή απειλεί να προκαλέσει, σοβαρές δυσχέρειες για τη διαχείριση της συναλλαγματικής πολιτικής ή της νομισματικής πολιτικής στην Κοινότητα ή τη Δημοκρατία της Αρμενίας, η Κοινότητα και η Δημοκρατία της Αρμενίας, αντίστοιχα, μπορούν να λάβουν μέτρα διασφάλισης όσον αφορά την μεταξύ τους κίνηση κεφαλαίων για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες, εφόσον αυτά είναι απολύτως αναγκαία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Άρθρο 42

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και του παρατήματος II, η Δημοκρατία της Αρμενίας εξακολουθεί να βελτιώνει την προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής, βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας ώστε, μέχρι το τέλος του πέμπτου έτους από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, να παρέχει επίπεδο προστασίας παρόμοιο με εκείνο που ισχύει στην Κοινότητα, καθώς και ανάλογα μέσα πραγμάτωσης των δικαιωμάτων αυτών.

2. Μέχρι το τέλος του πέμπτου έτους από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, η Δημοκρατία της Αρμενίας θα προσχωρήσει στις πολυμερείς συμβάσεις δικαιωμάτων πνευματικής, βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας που αναφέρονται στο παράρτημα II παράγραφος 1, στις οποίες συμμετέχουν τα κράτη μέλη, ή που εφαρμόζονται de facto από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των εν λόγω συμβάσεων.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 43

1. Τα μέρη αναγνωρίζουν ότι σημαντική προϋπόθεση για την ενίσχυση των οικονομικών δεσμών μεταξύ της Δημοκρατίας της Αρμενίας και της Κοινότητας είναι η προσέγγιση της ισχύουσας και μελλοντικής νομοθεσίας της χώρας αυτής με τη νομοθεσία της Κοινότητας. Η Δημοκρατία της Αρμενίας καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να εξασφαλίσει ότι η νομοθεσία της θα εναρμονισθεί σταδιακά με τη νομοθεσία της Κοινότητας.

2. Η προσέγγιση των νομοθεσιών αφορά ειδικότερα και τους ακόλουθους τομείς: τελωνιακό δίκαιο, εταιρικό δίκαιο, τραπεζικό δίκαιο, λογιστική και φορολογία εταιρειών, πνευματική ιδιοκτησία, προστασία των εργαζομένων στο χώρο εργασίας, χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, κανόνες ανταγωνισμού, δημόσιες συμβάσεις, προστασία της υγείας και της ζωής των ανθρώπων, των ζώων και των φυτών, προστασία του περιβάλλοντος, προστασία των καταναλωτών, έμμεση φορολογία, τεχνικούς κανόνες και πρότυπα, νομοθεσία και κανονισμούς για την πυρηνική ενέργεια, μεταφορές.

3. Η Κοινότητα παρέχει στη Δημοκρατία της Αρμενίας την τεχνική βοήθεια που απαιτείται για την εφαρμογή των μέτρων αυτών, τα οποία μπορούν να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

- την ανταλλαγή εμπειρογνομώνων,
- την έγκαιρη παροχή πληροφοριών, ιδιαίτερα όσον αφορά την ισχύουσα για κάθε τομέα νομοθεσία,
- τη διοργάνωση σεμιναρίων,
- εκπαιδευτικές δραστηριότητες,
- ενίσχυση για τη μετάφραση της κοινοτικής νομοθεσίας στους σχετικούς τομείς.

4. Τα μέρη συμφωνούν να εξετάσουν τους τρόπους εφαρμογής των κατ' ιδίαν νόμων περί ανταγωνισμού σε συντονισμένη βάση, στις περιπτώσεις που θίγεται το μεταξύ τους εμπόριο.

ΤΙΤΛΟΣ VII

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 44

1. Η Κοινότητα και η Δημοκρατία της Αρμενίας θεσπίζουν οικονομική συνεργασία με στόχο να συμβάλουν στη διαδικασία οικονομικής μεταρρύθμισης και ανάκαμψης, καθώς και στη σταθερή ανάπτυξη της Δημοκρατίας της Αρμενίας. Η συνεργασία αυτή ενισχύει και αναπτύσσει τους σημερινούς οικονομικούς δεσμούς, προς όφελος και των δύο μερών.

2. Διαμορφώνονται πολιτικές και άλλα μέτρα που αποσκοπούν στην οικονομική και κοινωνική μεταρρύθμιση και στην αναδιάρθρωση του οικονομικού και εμπορικού συστήματος της Δημοκρατίας της Αρμενίας με γνώμονα τις απαιτήσεις της σταθερής και αρμονικής κοινωνικής ανάπτυξης· οι πολιτικές αυτές θα πρέπει να λαμβάνουν πλήρως υπόψη τα θέματα περιβάλλοντος.

3. Για το σκοπό αυτό, η συνεργασία θα εστιάζεται, ιδίως, στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, στην υποστήριξη των επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένης της ιδιωτικοποίησης, της προώθησης και της προστασίας των επενδύσεων και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων), στον τομέα των μεταλλευτικών προϊόντων και των πρώτων υλών, στην επιστήμη και την τεχνολογία, στη γεωργία και τα είδη διατροφής, στην ενέργεια, στις μεταφορές, στον τουρισμό, στις τηλεπικοινωνίες, στις χρηματικές υπηρεσίες, στην καταπολέμηση της νομιμοποίησης προσόδων από παράνομες δραστηριότητες, στο εμπόριο, στα τελωνεία, στη συνεργασία στον τομέα της στατιστικής, στην ενημέρωση και τις επικοινωνίες, στην προστασία του περιβάλλοντος και την περιφερειακή συνεργασία.

4. Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται σε μέτρα που ευνοούν τη συνεργασία μεταξύ των ανεξάρτητων κρατών της περιοχής της Υπερκαυκασίας και με άλλα όμορα κράτη, με σκοπό την ενίσχυση της αρμονικής ανάπτυξης της περιοχής.

5. Ενδεχομένως, η Κοινότητα μπορεί να παράσχει τεχνική βοήθεια για την οικονομική συνεργασία και άλλες μορφές συνεργασίας που προβλέπει η παρούσα συμφωνία, λαμβανομένου υπόψη του κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με την τεχνική βοήθεια προς τα Ανεξάρτητα Κράτη, των προτεραιοτήτων που συμφωνούνται στο ενδεικτικό πρόγραμμα σχετικά με την τεχνική βοήθεια της Κοινότητας για τη Δημοκρατία της Αρμενίας και των διαδικασιών συντονισμού και εφαρμογής.

Άρθρο 45

Συνεργασία στον τομέα των εμπορευματικών συναλλαγών και των υπηρεσιών

Τα μέρη θα συνεργάζονται, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι το διεθνές εμπόριο της Δημοκρατίας της Αρμενίας διενεργείται σύμφωνα με τους κανόνες του ΠΟΕ.

Αυτή η συνεργασία περιλαμβάνει ειδικά θέματα που συνδέονται άμεσα με τη διευκόλυνση των συναλλαγών, μεταξύ των οποίων:

- χάραξη πολιτικής για το εμπόριο και τα συναφή ζητήματα, ιδίως τις πληρωμές και τους μηχανισμούς συμψηφισμού,
- διαμόρφωση της σχετικής νομοθεσίας,
- διαρκή συνδρομή για την προετοιμασία ενδεχόμενης προσχώρησης της Δημοκρατίας της Αρμενίας στον ΠΟΕ.

Άρθρο 46

Βιομηχανική συνεργασία

1. Η συνεργασία επιδιώκει να προωθήσει, ιδίως, τα ακόλουθα:
 - την ανάπτυξη επιχειρηματικών δεσμών μεταξύ των οικονομικών φορέων αμοτέρων των μερών,
 - τη συμμετοχή της Κοινότητας στις προσπάθειες της Δημοκρατίας της Αρμενίας να αναδιοργανώσει τη βιομηχανία της και να προσελκύσει επενδύσεις σε αυτήν,
 - τη βελτίωση της διαχείρισης,
 - την ανάπτυξη κατάλληλων εμπορικών κανόνων και πρακτικών,
 - την προστασία του περιβάλλοντος.
2. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν θίγουν τους κοινοτικούς κανόνες ανταγωνισμού που εφαρμόζονται στις επιχειρήσεις.

Άρθρο 47

Προώθηση και προστασία των επενδύσεων

1. Σύμφωνα με τις κατ' ιδίαν εξουσίες και αρμοδιότητες της Κοινότητας και των κρατών μελών, η συνεργασία αποβλέπει στη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για να προσελκυσθούν οι εθνικές και ξένες ιδιωτικές επενδύσεις, με τη διευκόλυνση ιδίως της προστασίας των επενδύσεων, τη μεταφορά κεφαλαίων και την ανταλλαγή πληροφοριών για τις επενδυτικές δυνατότητες.
2. Ειδικότερα, η συνεργασία αυτή επιδιώκει:
 - να θεσπιστούν, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, συμφωνίες μεταξύ των κρατών μελών και της Δημοκρατίας της Αρμενίας, για την προώθηση και την προστασία των επενδύσεων,
 - να συναφθούν, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, συμφωνίες μεταξύ των κρατών μελών και της Δημοκρατίας της Αρμενίας για την αποφυγή διπλής φορολόγησης,

- να δημιουργηθούν ευνοϊκές συνθήκες για να προσελκυσθούν ξένες επενδύσεις στην αρμενική οικονομία,
- να θεσπιστούν σταθεροί και κατάλληλοι νόμοι και όροι για τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, και να ανταλλάσσονται πληροφορίες για τη νομοθεσία, τους κανονισμούς και τις διοικητικές πρακτικές στον τομέα των επενδύσεων,
- να ανταλλάσσονται πληροφορίες σχετικά με τις επενδυτικές δυνατότητες υπό μορφή, μεταξύ άλλων, εμπορικών εκθέσεων, εβδομαδίων εμπορικού χαρακτήρα και άλλων εκδηλώσεων.

Άρθρο 48

Δημόσιες συμβάσεις

Τα μέρη συνεργάζονται για να αναπτύξουν συνθήκες ανοικτές και ανταγωνιστικές για την ανάθεση συμβάσεων για εμπορεύματα και υπηρεσίες, ιδίως μέσω της προκήρυξης διαγωνισμών.

Άρθρο 49

Συνεργασία στον τομέα των προτύπων και της εξακρίβωσης της συμμόρφωσης

1. Τα μέρη συνεργάζονται για να ευνοήσουν την ευθυγράμμιση με τα κριτήρια, τις αρχές και τις κατευθύνσεις που ακολουθούνται διεθνώς στο επίπεδο της ποιότητας. Οι απαιτούμενες δράσεις θα διευκολύνουν την πρόοδο προς την αμοιβαία αναγνώριση στον τομέα της εξακρίβωσης της συμμόρφωσης, καθώς και τη βελτίωση της ποιότητας των αρμενικών προϊόντων.
2. Για το σκοπό αυτό, τα μέρη επιδιώκουν να συνεργαστούν σε έργα τεχνικής βοήθειας για:
 - να προωθήσουν την κατάλληλη συνεργασία με τους οργανισμούς και τα ιδρύματα που ειδικεύονται στους τομείς αυτούς,
 - να προωθήσουν τη χρησιμοποίηση των κοινοτικών τεχνικών κανονισμών και την εφαρμογή ευρωπαϊκών προτύπων και διαδικασιών εξακρίβωσης της συμμόρφωσης,
 - να καταστήσουν κοινή την πείρα και τις τεχνικές πληροφορίες στον τομέα της διαχείρισης της ποιότητας.

Άρθρο 50

Μεταλλευτικά προϊόντα και πρώτες ύλες

1. Τα μέρη ευνοούν την αύξηση των επενδύσεων και του εμπορίου στους τομείς των μεταλλευτικών προϊόντων και των πρώτων υλών.
2. Η συνεργασία επικεντρώνεται, ιδίως, στους ακόλουθους τομείς:

- ανταλλαγή πληροφοριών για τις εξελίξεις του μεταλλευτικού τομέα και του τομέα των μη σιδηρούχων μετάλλων,
- καθιέρωση νομικού πλαισίου για τη συνεργασία,
- εμπορικά θέματα,
- θέσπιση και εφαρμογή νομοθεσίας περιβάλλοντος,
- κατάρτιση,
- ασφάλεια στη μεταλλευτική βιομηχανία.

Άρθρο 51

Επιστημονική και τεχνολογική συνεργασία

1. Τα μέρη προωθούν τη συνεργασία στην επιστημονική έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη (ΕΤΑ) για μη στρατιωτικούς σκοπούς με βάση το κριτήριο του αμοιβαίου συμφέροντος, λαμβάνοντας υπόψη τους διαθέσιμους πόρους, την κατάλληλη πρόσβαση στα κατ' ιδίαν προγράμμάτα τους και με την επιφύλαξη δέουσας προστασίας των δικαιωμάτων πνευματικής, βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας.
2. Η συνεργασία στον τομέα της επιστήμης και τεχνολογίας καλύπτει:
 - την ανταλλαγή επιστημονικών και τεχνικών πληροφοριών,
 - τις κοινές δραστηριότητες ΕΤΑ,
 - τις δραστηριότητες που συνδέονται με την κατάρτιση και τα προγράμματα κινητικότητας επιστημόνων, ερευνητών και τεχνικών των δύο πλευρών που ασχολούνται με την ΕΤΑ.

Οι δραστηριότητες εκπαίδευσης ή/και κατάρτισης που προβλέπονται από την εν λόγω συνεργασία διεξάγονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 52.

Τα μέρη μπορούν να ξεκινήσουν με κοινή συμφωνία άλλες μορφές συνεργασίας στον τομέα της επιστήμης και τεχνολογίας.

Κατά τη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων συνεργασίας, ιδιαίτερη προσοχή δίδεται στον επαγγελματικό αναπροσανατολισμό των επιστημόνων, των μηχανικών, των ερευνητών και των τεχνικών που συμμετέχουν ή έχουν συμμετάσχει στην έρευνα ή/και την παραγωγή όπλων μαζικής καταστροφής.

3. Η συνεργασία που προβλέπεται στο παρόν άρθρο αναπτύσσεται σύμφωνα με τις ειδικές συμφωνίες που αποτελούν αντικείμενο διαπραγματεύσεων και συνάπτονται σύμφωνα με τις διαδικασίες

κάθε μέρους και περιέχουν, μεταξύ άλλων, κατάλληλες διατάξεις όσον αφορά τα δικαιώματα πνευματικής, βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας.

Άρθρο 52

Εκπαίδευση και κατάρτιση

1. Τα μέρη συνεργάζονται με σκοπό τη βελτίωση του επιπέδου της γενικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής εξειδίκευσης στη Δημοκρατία της Αρμενίας, τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα.
2. Η συνεργασία εστιάζεται, ιδίως, στους ακόλουθους τομείς:
 - τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων ανωτάτης εκπαίδευσης και κατάρτισης της Δημοκρατίας της Αρμενίας, συμπεριλαμβανομένου του συστήματος αναγνώρισης των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των διπλωμάτων των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων,
 - την κατάρτιση των στελεχών του ιδιόμοιου και διωτικού τομέα, καθώς και των δημοσίων υπαλλήλων, ιδιαίτερα σε τομείς προτεραιότητας οι οποίοι πρέπει να καθοριστούν,
 - τη συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων,
 - την κινητικότητα εκπαιδευτικών, σπουδαστών, διοικητικών στελεχών, νέων επιστημόνων και ερευνητών, και νέων εν γένει,
 - την προώθηση των ευρωπαϊκών σπουδών στα κατάλληλα ιδρύματα,
 - τη διδασκαλία κοινοτικών γλωσσών,
 - τη μεταπτυχιακή κατάρτιση διερμηνέων συνεδρίων,
 - την κατάρτιση δημοσιογράφων,
 - την κατάρτιση εκπαιδευτικού προσωπικού.

3. Κάθε μέρος μπορεί, ενδεχομένως, να συμμετάσχει, σύμφωνα με τις δικές του διαδικασίες, στα αντίστοιχα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης του άλλου μέρους· ενδεχομένως, θα καθοριστούν θεσμικά πλαίσια και προγράμματα συνεργασίας με βάση τη συμμετοχή της Δημοκρατίας της Αρμενίας στο πρόγραμμα Tempus της Κοινότητας.

Άρθρο 53

Γεωργία και βιομηχανία μεταποίησης γεωργικών προϊόντων

Ο σκοπός της συνεργασίας στον τομέα αυτό είναι να συνεχισθεί η αγροτική μεταρρύθμιση, ο εκσυγχρονισμός, η ιδιωτικοποίηση και η

αναδιάρθρωση του γεωργικού τομέα, της βιομηχανίας μεταποίησης γεωργικών προϊόντων και του τομέα υπηρεσιών στη Δημοκρατία της Αρμενίας, η ανάπτυξη της εγχώριας και ξένης αγοράς για τα αρμενικά προϊόντα, υπό συνθήκες που εξασφαλίζουν την προστασία του περιβάλλοντος, λαμβανομένης υπόψη της αναγκαιότητας βελτίωσης της επισιτιστικής ασφάλειας και ανάπτυξης των γεωργοβιομηχανιών, της μεταποίησης και της διανομής των γεωργικών προϊόντων. Τα μέρη επιδιώκουν επίσης τη σταδιακή προσέγγιση των αρμενικών προτύπων με τους κοινοτικούς τεχνικούς κανονισμούς σχετικά με τα βιομηχανικά και γεωργικά προϊόντα διατροφής, συμπεριλαμβανομένων των υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών προτύπων.

Άρθρο 54

Ενέργεια

1. Τα μέρη συνεργάζονται, σύμφωνα με τις αρχές που διέπουν την οικονομία αγοράς και τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Ενέργειας και έχοντας υπόψη τη σύμβαση του Χάρτη Ενέργειας και το πρωτόκολλο του Χάρτη Ενέργειας που αφορά την ενεργειακή επάρκεια και σχετικά περιβαλλοντικά ζητήματα, στα πλαίσια της σταδιακής ολοκλήρωσης των αγορών ενέργειας της Ευρώπης.

2. Η συνεργασία καλύπτει, μεταξύ άλλων, τους ακόλουθους τομείς:

- τη χάραξη και ανάπτυξη ενεργειακής πολιτικής,
- τη βελτίωση της διαχείρισης και των κανονισμών του τομέα της ενέργειας σύμφωνα με τις αρχές οικονομίας αγοράς,
- τη βελτίωση του εφοδιασμού σε ενέργεια, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας κατά τον εφοδιασμό, κατά τρόπο οικονομικά και περιβαλλοντικά ορθολογικό,
- την προώθηση της εξοικονόμησης ενέργειας και της ενεργειακής απόδοσης και την εφαρμογή του πρωτοκόλλου του Χάρτη Ενέργειας που αφορά την ενεργειακή επάρκεια και σχετικά περιβαλλοντικά ζητήματα,
- τον εκσυγχρονισμό της ενεργειακής υποδομής,
- τη βελτίωση των ενεργειακών τεχνολογιών για την παροχή και την τελική χρησιμοποίηση όλων των μορφών ενέργειας,
- τη διαχείριση και τεχνική κατάρτιση στον ενεργειακό τομέα,
- τη μεταφορά και διαμετακόμιση ενεργειακών υλικών και προϊόντων,
- τη θέσπιση σειράς θεσμικών, νομικών, φορολογικών και άλλων προϋποθέσεων που απαιτούνται για να ενθαρρυνθεί η αύξηση του εμπορίου και των επενδύσεων στον τομέα της ενέργειας,
- την ανάπτυξη υδροηλεκτρικών και άλλων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

3. Τα μέρη ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με επενδυτικά σχέδια στον τομέα της ενέργειας που αφορούν, ειδικότερα, την

κατασκευή και ανακαίνιση πετρελαιοαγωγών και αγωγών φυσικού αερίου ή άλλων μέσων μεταφοράς ενεργειακών προϊόντων. Τα μέρη συνεργάζονται με σκοπό την όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερη εφαρμογή των διατάξεων του τίτλου IV και του άρθρου 47, όσον αφορά επενδύσεις στον ενεργειακό τομέα.

Άρθρο 55

Περιβάλλον

1. Με βάση τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Ενέργειας και τη δήλωση της διάσκεψης της Λουκέρνης του 1993 και λαμβάνοντας υπόψη τη σύμβαση του Χάρτη Ενέργειας, ιδίως το άρθρο 19, καθώς και το πρωτόκολλο του Χάρτη Ενέργειας που αφορά την ενεργειακή επάρκεια και σχετικά περιβαλλοντικά ζητήματα, τα μέρη αναπτύσσουν και ενισχύουν τη συνεργασία τους στα θέματα περιβάλλοντος και υγείας.

2. Η συνεργασία έχει στόχο την καταπολέμηση της υποβάθμισης του περιβάλλοντος, και ιδίως:

- την αποτελεσματική παρακολούθηση των επιπέδων ρύπανσης και την αξιολόγηση του περιβάλλοντος: συστήματα πληροφοριών για την κατάσταση του περιβάλλοντος,
- την καταπολέμηση της τοπικής, περιφερειακής και διασυνοριακής ρύπανσης του αέρα και των υδάτων,
- την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων,
- τη βιώσιμη, αποτελεσματική και περιβαλλοντικά αποδεκτή παραγωγή και χρησιμοποίηση ενέργειας,
- την ασφάλεια των βιομηχανικών εγκαταστάσεων,
- την ταξινόμηση και ασφαλή χρησιμοποίηση των χημικών προϊόντων,
- την ποιότητα των υδάτων,
- τη μείωση, ανακύκλωση και ασφαλή διάθεση των αποβλήτων, την εφαρμογή της σύμβασης της Βασιλείας,
- τη μελέτη των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της γεωργίας, της διάβρωσης των εδαφών και της χημικής ρύπανσης,
- την προστασία των δασών,
- τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, των προστατευόμενων περιοχών και τη βιώσιμη χρησιμοποίηση και διαχείριση των βιολογικών πόρων,
- το χωροταξικό σχεδιασμό, συμπεριλαμβανομένων των δομικών κατασκευών και του πολεοδομικού σχεδιασμού,
- τη χρήση οικονομικών και φορολογικών μέσων,
- την παρακολούθηση των πλανητικών κλιματικών μεταβολών,
- την εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση σε θέματα περιβάλλοντος,

- την τεχνική βοήθεια για την αποκατάσταση των περιοχών που έχουν πληγεί από τη ραδιενέργεια και την αντιμετώπιση σχετικών υγειονομικών και κοινωνικών προβλημάτων,
- την εφαρμογή της σύμβασης Espoo για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο.

3. Η συνεργασία περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων:

- τον προγραμματισμό για τη διαχείριση των καταστροφών και διαφόρων άλλων καταστάσεων έκτακτης ανάγκης,
- τις ανταλλαγές πληροφοριών και εμπειρογνομώνων, μεταξύ άλλων, όσον αφορά τη μεταφορά καθαρών τεχνολογιών και την ασφαλή και περιβαλλοντικώς ορθή χρήση της βιοτεχνολογίας,
- τις κοινές ερευνητικές δραστηριότητες,
- τη βελτίωση των νόμων προς τα κοινοτικά πρότυπα,
- την περιβαλλοντική κατάρτιση και τη θεσμική ενίσχυση,
- τη συνεργασία σε περιφερειακό επίπεδο, περιλαμβανομένης της συνεργασίας στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος, και σε διεθνές επίπεδο,
- την ανάπτυξη στρατηγικών, ιδίως όσον αφορά πλανητικά και κλιματολογικά θέματα, και την αειφόρο ανάπτυξη,
- μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Άρθρο 56

Μεταφορές

Τα μέρη αναπτύσσουν και ενισχύουν τη συνεργασία τους στον τομέα των μεταφορών.

Η συνεργασία αυτή αποβλέπει, μεταξύ άλλων, στην αναδιάρθρωση και τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων και δικτύων μεταφορών στη Δημοκρατία της Αρμενίας, καθώς και στην ανάπτυξη και εξασφάλιση, ενδεχομένως, της συμβατότητας των συστημάτων μεταφορών για την επίτευξη περισσότερο ολοκληρωμένου συστήματος μεταφορών. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να αποδοθεί στη λειτουργία όλων των παραδοσιακών επικοινωνιακών συνδέσεων μεταξύ των ανεξάρτητων κρατών της Υπερκαυκάσιας και με όλα τα όμορα κράτη.

Η συνεργασία περιλαμβάνει μεταξύ άλλων:

- τον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης και της λειτουργίας των οδικών, σιδηροδρομικών, λιμενικών και αερολιμενικών εγκαταστάσεων,

- τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη των σιδηροδρομικών, εσωτερικών πλωτών, οδικών, λιμενικών, αερολιμενικών και αεροπλοϊκών υποδομών, καθώς και τον εκσυγχρονισμό των κυριότερων αξόνων κοινού ενδιαφέροντος και των διευρωπαϊκών συνδέσεων για τους προαναφερόμενους τρόπους μεταφοράς, ιδίως δε για εκείνους που σχετίζονται με το σχέδιο Tracsa,

- την προώθηση και ανάπτυξη των μεικτών μεταφορών,
- την προώθηση κοινών προγραμμάτων έρευνας και ανάπτυξης,
- την προετοιμασία του νομοθετικού και θεσμικού πλαισίου για την ανάπτυξη και εφαρμογή της πολιτικής, καθώς και την ιδιωτικοποίηση των μεταφορών.

Άρθρο 57

Ταχυδρομικές υπηρεσίες και τηλεπικοινωνίες

Σύμφωνα με τις κατ' ιδίαν εξουσίες και αρμοδιότητες, τα μέρη επεκτείνουν και ενισχύουν τη συνεργασία τους στους ακόλουθους τομείς:

- τον καθορισμό πολιτικών και κατευθύνσεων για την ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών,
- την ανάπτυξη των αρχών πολιτικής τιμολόγησης και εμπορίας στους τομείς των τηλεπικοινωνιών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών,
- τη μεταφορά τεχνολογίας και τεχνογνωσίας, όσον αφορά, μεταξύ άλλων, και τα ευρωπαϊκά τεχνικά πρότυπα και συστήματα πιστοποίησης,
- την ενθάρρυνση έργων στον τομέα των τηλεπικοινωνιακών και ταχυδρομικών υπηρεσιών και την προσέλκυση επενδύσεων στους εν λόγω τομείς,
- τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας των παρεχόμενων τηλεπικοινωνιακών και ταχυδρομικών υπηρεσιών, με την ελευθέρωση, μεταξύ άλλων, των δραστηριοτήτων των υποτομέων,
- την εφαρμογή προηγμένων τεχνολογιών στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, ιδίως όσον αφορά την ηλεκτρονική μεταφορά κεφαλαίων,
- τη διαχείριση των τηλεπικοινωνιακών δικτύων και τη «βελτιστοποίησή» τους,
- τον καθορισμό κατάλληλου κανονιστικού πλαισίου για την παροχή ταχυδρομικών και τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, καθώς και για τη χρησιμοποίηση του φάσματος ραδιοσυχνοτήτων,
- την κατάρτιση για τη λειτουργία των τηλεπικοινωνιακών και ταχυδρομικών υπηρεσιών υπό συνθήκες οικονομίας αγοράς.

Άρθρο 58

Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες

Η συνεργασία θα πρέπει να διευκολύνει την ένταξη της Δημοκρατίας της Αρμενίας στα διεθνώς αποδεκτά συστήματα αμοιβαίων διακανονισμών. Παρέχεται τεχνική βοήθεια για:

- την ανάπτυξη των τραπεζικών και χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, την ανάπτυξη κοινής αγοράς πιστωτικών πόρων, και την ένταξη της Δημοκρατίας της Αρμενίας στο διεθνώς αποδεκτό σύστημα αμοιβαίων διακανονισμών,
- την ανάπτυξη του φορολογικού συστήματος και των οικείων φορέων της Δημοκρατίας της Αρμενίας, τις ανταλλαγές εμπειριών και την κατάρτιση του προσωπικού,
- την ανάπτυξη των ασφαλιστικών υπηρεσιών, που θα δημιουργήσουν, μεταξύ άλλων, ευνοϊκό πλαίσιο για τη συμμετοχή των κοινοτικών εταιρειών στη δημιουργία κοινών επιχειρήσεων στον ασφαλιστικό τομέα της Δημοκρατίας της Αρμενίας, καθώς και την ανάπτυξη των ασφαλίσεων για τις εξαγωγικές πτώσεις.

Η συνεργασία αυτή θα συμβάλει, ιδίως, στην ανάπτυξη σχέσεων μεταξύ της Δημοκρατίας της Αρμενίας και των κρατών μελών στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

Άρθρο 59

Περιφερειακή ανάπτυξη

1. Τα μέρη ενισχύουν τη συνεργασία τους στον τομέα της περιφερειακής ανάπτυξης και του χωροταξικού σχεδιασμού.

2. Για το σκοπό αυτό, τα μέρη ενθαρρύνουν την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών όσον αφορά την περιφερειακή και τη χωροταξική πολιτική, καθώς και τις μεθόδους διαμόρφωσης περιφερειακών πολιτικών με ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη των μειονεκτουσών περιοχών.

Επίσης, ενθαρρύνουν τις άμεσες επαφές μεταξύ των περιφερειακών και δημόσιων οργανισμών που είναι υπεύθυνοι για τον προγραμματισμό της περιφερειακής ανάπτυξης με σκοπό, μεταξύ άλλων, την ανταλλαγή μεθόδων και τρόπων για την προώθηση της περιφερειακής ανάπτυξης.

Άρθρο 60

Κοινωνική συνεργασία

1. Όσον αφορά την υγεία και την ασφάλεια, τα μέρη αναπτύσσουν συνεργασία με σκοπό τη βελτίωση της προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων.

Η συνεργασία περιλαμβάνει, ιδίως, τα ακόλουθα:

- την εκπαίδευση και κατάρτιση σε θέματα υγείας και ασφάλειας, με ιδιαίτερη προσοχή στους τομείς δραστηριοτήτων υψηλού κινδύνου,

— την ανάπτυξη και προώθηση προληπτικών μέτρων για την καταπολέμηση των επαγγελματικών ασθενειών και άλλων συναφών παθήσεων,

— την πρόληψη των κυριότερων κινδύνων ατυχημάτων και τη διαχείριση των τοξικών χημικών ουσιών,

— τη διέγερση των γνώσεων όσον αφορά το περιβάλλον εργασίας, την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων.

2. Όσον αφορά την απασχόληση, η συνεργασία μεταξύ των μερών περιλαμβάνει, κυρίως, τεχνική βοήθεια για:

- τη βελτιστοποίηση της αγοράς εργασίας,
- τον εκσυγχρονισμό των υπηρεσιών για την εξεύρεση εργασίας και την παροχή συμβουλών,
- το σχεδιασμό και τη διαχείριση των προγραμμάτων αναδιάρθρωσης,
- την ενθάρρυνση της ανάπτυξης της τοπικής απασχόλησης,
- την ανταλλαγή πληροφοριών για τα προγράμματα ευέλικτης απασχόλησης, καθώς και για τα προγράμματα που σκοπό έχουν να ευνοήσουν την αυτοαπασχόληση και τις επιχειρηματικές πρωτοβουλίες.

3. Τα μέρη αποδίδουν ιδιαίτερη προσοχή στη συνεργασία για την κοινωνική προστασία που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τον προγραμματισμό και την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης στη Δημοκρατία της Αρμενίας.

Οι μεταρρυθμίσεις αυτές σκοπό έχουν να αναπτύξουν στη Δημοκρατία της Αρμενίας μεθόδους προστασίας εγγενείς στις οικονομίες αγοράς και καλύπτουν όλες τις μορφές κοινωνικής προστασίας.

Άρθρο 61

Τουρισμός

Τα μέρη εντείνουν και αναπτύσσουν τη συνεργασία τους, η οποία περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- τη διευκόλυνση του τουρισμού,
- την αύξηση της ροής πληροφοριών,
- τη μεταφορά τεχνογνωσίας,
- τη μελέτη των δυνατοτήτων ανάληψης κοινών ενεργειών,
- τη συνεργασία μεταξύ των επίσημων οργανισμών τουρισμού,
- την κατάρτιση για την ανάπτυξη του τουρισμού.

Άρθρο 62

Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις

1. Τα μέρη αποσκοπούν στην ανάπτυξη και ενίσχυση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και των ενώσεών τους, και στη συνεργασία μεταξύ ΜΜΕ της Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Αρμενίας.

2. Η συνεργασία περιλαμβάνει την παροχή τεχνικής βοήθειας, στους ακόλουθους κυρίως τομείς:

- την ανάπτυξη νομοθετικού πλαισίου για τις ΜΜΕ,
- την ανάπτυξη κατάλληλης υποδομής (φορέας για τη στήριξη των επικοινωνιών των ΜΜΕ, βοήθεια για τη δημιουργία ταμείου ΜΜΕ),
- την ανάπτυξη τεχνολογικών πάρκων.

Άρθρο 63

Πληροφόρηση και επικοινωνία

Τα μέρη υποστηρίζουν την ανάπτυξη σύγχρονων μεθόδων διαχείρισης των πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των μέσων μαζικής ενημέρωσης, και παροτρύνουν την αποτελεσματική αμοιβαία ανταλλαγή πληροφοριών. Αποδίδεται προτεραιότητα στα προγράμματα που παρέχουν βασικές πληροφορίες για την Κοινότητα καθώς και για τη Δημοκρατία της Αρμενίας στο ευρύ κοινό, συμπεριλαμβανομένης, εφόσον είναι δυνατόν, της πρόσβασης στις βάσεις δεδομένων της Κοινότητας με πλήρη σεβασμό των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Άρθρο 64

Προστασία των καταναλωτών

Τα μέρη συνεργάζονται στενά για να επιτύχουν τη συμβατότητα των συστημάτων τους για την προστασία των καταναλωτών. Η συνεργασία αυτή καλύπτει, ιδίως, την ανταλλαγή πληροφοριών για τη νομοθετική και θεσμική μεταρρύθμιση, τη δημιουργία μόνιμων συστημάτων αμοιβαίας πληροφόρησης για τα επικίνδυνα προϊόντα, τη βελτίωση των πληροφοριών που παρέχονται στους καταναλωτές, ιδίως όσον αφορά τις τιμές, τα χαρακτηριστικά των προϊόντων και τις παρεχόμενες υπηρεσίες, την ανάπτυξη των ανταλλαγών μεταξύ εκπροσώπων των καταναλωτών, τη μεγαλύτερη συμβατότητα των πολιτικών για την προστασία των καταναλωτών και τη διοργάνωση σεμιναρίων και περιόδων κατάρτισης.

Άρθρο 65

Τελωνειακά θέματα

1. Στόχος της συνεργασίας είναι να εξασφαλιστεί η τήρηση όλων των διατάξεων που πρόκειται να εγκριθούν όσον αφορά το εμπόριο και τις θεμιτές εμπορικές πρακτικές και να επιτευχθεί η προσέγγιση του τελωνειακού συστήματος της Δημοκρατίας της Αρμενίας με το κοινοτικό.

2. Ειδικότερα η συνεργασία περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- την ανταλλαγή πληροφοριών,
- τη βελτίωση των μεθόδων εργασίας,
- την καθιέρωση της συνδυασμένης ονοματολογίας και του ενιαίου διοικητικού εγγράφου,
- τη διασύνδεση των καθεστώτων διαμετακόμισης της Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Αρμενίας,
- την απλούστευση των ελέγχων και των διατυπώσεων όσον αφορά τη μεταφορά εμπορευμάτων,
- την υποστήριξη για την καθιέρωση σύγχρονων τελωνειακών συστημάτων πληροφοριών,
- τη διοργάνωση σεμιναρίων και περιόδων κατάρτισης.

Κατά περίπτωση, προβλέπεται παροχή τεχνικής βοήθειας.

3. Με την επιφύλαξη της περαιτέρω συνεργασίας που προβλέπεται στην παρούσα συμφωνία, και ιδίως στα άρθρα 69 και 71, η αμοιβαία συνδρομή των μερών σε τελωνειακά θέματα μεταξύ διοικητικών αρχών διέπεται από τις διατάξεις του επισυναπτόμενου στην παρούσα συμφωνία πρωτοκόλλου.

Άρθρο 66

Συνεργασία στον τομέα της στατιστικής

Η συνεργασία έχει στόχο την ανάπτυξη αποτελεσματικού συστήματος στατιστικής που να παρέχει αξιόπιστα στατιστικά στοιχεία, τα οποία είναι αναγκαία για τη στήριξη και την παρακολούθηση της οικονομικής μεταρρύθμισης, και να συμβάλλει στην ανάπτυξη των ιδιωτικών επιχειρήσεων στη Δημοκρατία της Αρμενίας.

Ειδικότερα, τα μέρη συνεργάζονται στους ακόλουθους τομείς:

- την προσαρμογή του αρμενικού συστήματος στατιστικής στις διεθνείς μεθόδους, πρότυπα και ταξινομήσεις,
- την ανταλλαγή στατιστικών πληροφοριών,
- την παροχή των απαραίτητων στατιστικών μακροοικονομικών και μικροοικονομικών πληροφοριών για την εφαρμογή και διαχείριση των οικονομικών μεταρρυθμίσεων.

Για το σκοπό αυτό, η Κοινότητα παρέχει στη Δημοκρατία της Αρμενίας την απαραίτητη τεχνική βοήθεια.

Άρθρο 67

Οικονομικά θέματα

Τα μέρη διευκολύνουν τη διαδικασία οικονομικής μεταρρύθμισης και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, συνεργαζόμενα για να βελτιώσουν την κατανόηση των βασικών μηχανισμών των οικονομιών τους και τη διαμόρφωση και εφαρμογή οικονομικής πολιτικής στις οικονομίες αγοράς. Προς το σκοπό αυτό, ανταλλάσσουν πληροφορίες όσον αφορά τις μακροοικονομικές επιδόσεις και προοπτικές.

Η Κοινότητα παρέχει τεχνική βοήθεια με σκοπό:

- να βοηθήσει τη Δημοκρατία της Αρμενίας κατά τη διαδικασία οικονομικής μεταρρύθμισης, παρέχοντας συμβουλές εμπειρογνομόνων και τεχνική αρωγή,
- να ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ οικονομολόγων για την επίτευξη της μεταφοράς τεχνογνωσίας για τη διαμόρφωση οικονομικών πολιτικών και την ευρεία διάδοση της έρευνας όσον αφορά τη χάραξη πολιτικής.

ΤΙΤΛΟΣ VII

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Άρθρο 68

Τα μέρη συνεργάζονται σε κάθε ζήτημα σχετικό με τη εγκαθίδρυση και την ενίσχυση δημοκρατικών οργάνων, περιλαμβανομένων και εκείνων που απαιτούνται για την ενδυνάμωση του κράτους δικαίου και με την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και με τις αρχές του ΟΑΣΕ.

Η εν λόγω συνεργασία λαμβάνει τη μορφή προγραμμάτων τεχνικής βοήθειας που αποσκοπούν στην παροχή συνδρομής, μεταξύ άλλων, για την κατάρτιση του σχετικού νομοθετικού και ρυθμιστικού πλαισίου, την εφαρμογή αυτής της νομοθεσίας, τη λειτουργία της δικαιοσύνης, το ρόλο του κράτους σε ζητήματα δικαιοσύνης και τη λειτουργία του εκλογικού συστήματος· όπου κρίνεται σκόπιμο, τα προγράμματα είναι δυνατόν να συμπεριλαμβάνουν σχετική κατάρτιση. Τα μέρη ενθαρρύνουν τις επαφές και τις ανταλλαγές μεταξύ των εθνικών, περιφερειακών και δικαστικών αρχών τους, των μελών των κοινοβουλίων και των μη κυβερνητικών οργανώσεων.

ΤΙΤΛΟΣ VIII

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΗΣ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ

Άρθρο 69

Τα μέρη καθιερώνουν συνεργασία με στόχο την πρόληψη των παράνομων δραστηριοτήτων, όπως:

- παράνομες δραστηριότητες στον τομέα της οικονομίας, μεταξύ άλλων της δωροδοκίας,
- παράνομες συναλλαγές διαφόρων εμπορευμάτων, μεταξύ άλλων βιομηχανικών αποβλήτων,
- πλαστογράφηση.

Η συνεργασία στους προαναφερθέντες τομείς θα βασίζεται στην αμοιβαία ανταλλαγή απόψεων και τη στενή επαφή. Τεχνική βοήθεια και διοικητική συνδρομή θα παρέχεται, μεταξύ άλλων, στους ακόλουθους τομείς:

- χάραξη εθνικής νομοθεσίας για την καταστολή παράνομων δραστηριοτήτων,
- δημιουργία κέντρων ενημέρωσης,
- βελτίωση της αποτελεσματικότητας των οργάνων, τα οποία είναι επιφορτισμένα με την πρόληψη των παράνομων δραστηριοτήτων,
- κατάρτιση του προσωπικού και ανάπτυξη των υποδομών έρευνας,
- εκπόνηση αμοιβαία αποδεκτών μέτρων για την παρεμπόδιση των παράνομων δραστηριοτήτων.

Άρθρο 70

Νομιμοποίηση προσόδων από παράνομες δραστηριότητες

1. Τα μέρη συμφωνούν ότι είναι αναγκαίο να καταβάλλουν κάθε προσπάθεια και να συνεργάζονται, ώστε να αποφεύγεται η χρήση των χρηματοπιστωτικών συστημάτων τους για τη νομιμοποίηση προσόδων που προκύπτουν από παράνομες δραστηριότητες εν γένει, και ειδικότερα από τη διακίνηση ναρκωτικών.

2. Η συνεργασία στον τομέα αυτό περιλαμβάνει διοικητική και τεχνική βοήθεια με στόχο να καθοριστούν κατάλληλα πρότυπα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, αντίστοιχα με εκείνα τα οποία έχει εγκρίνει η Κοινότητα και τα διεθνή φόρα στον τομέα αυτόν, και ιδίως η ειδική ομάδα χρηματοοικονομικής δράσης (FATF).

Άρθρο 71

Ναρκωτικά

Στο πλαίσιο των αντιστοίχων εξουσιών και αρμοδιοτήτων τους, τα μέρη συνεργάζονται για να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα των πολιτικών και μέτρων αντιμετώπισης της παράνομης παραγωγής, προσφοράς και διακίνησης ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών, μεταξύ άλλων, για την πρόληψη της εκτροπής των πρόδρομων χημικών ουσιών, καθώς και για να συμβάλουν στην πρόληψη και στη μείωση της ζήτησης ναρκωτικών. Η συνεργασία στο χώρο αυτό βασίζεται στις διαβουλεύσεις και το στενό συντονισμό μεταξύ των μερών σχετικά με τους στόχους και τα μέτρα στους διάφορους τομείς που έχουν σχέση με τα ναρκωτικά.

Άρθρο 72

Παράνομη μετανάστευση

1. Τα κράτη μέλη και η Δημοκρατία της Αρμενίας συμφωνούν να συνεργάζονται, με σκοπό την αποτροπή και τον έλεγχο της παράνομης μετανάστευσης. Προς αυτόν τον σκοπό:

- η Δημοκρατία της Αρμενίας συμφωνεί να δέχεται εκ νέου κάθε υπήκοό της, ο οποίος ευρίσκεται παράνομα στην επικράτεια κράτους μέλους, εφόσον αυτό ζητηθεί από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και άνευ περαιτέρω διατυπώσεων και
- κάθε κράτος μέλος συμφωνεί να δέχεται εκ νέου κάθε υπήκοό του, όπως αυτός ορίζεται για τους σκοπούς της Κοινότητας, ο οποίος ευρίσκεται παράνομα στην επικράτεια της Δημοκρατίας της Αρμενίας, εφόσον αυτό ζητηθεί από την τελευταία και άνευ περαιτέρω διατυπώσεων.

Τα κράτη μέλη και η Δημοκρατία της Αρμενίας θα χορηγούν επίσης στους υπηκόους τους τα κατάλληλα έγγραφα ταυτότητας για τους ανωτέρω σκοπούς.

2. Η Δημοκρατία της Αρμενίας συμφωνεί να συνάψει διμερείς συμφωνίες με τα κράτη μέλη που θα το ζητήσουν, με τις οποίες θα ρυθμίζονται οι ειδικές υποχρεώσεις για τον επαναπατρισμό, μεταξύ των οποίων και η υποχρέωση επαναπατρισμού υπηκόων άλλων χωρών και ανιθαγενών προσώπων, οι οποίοι φθάνουν στην επικράτεια οποιουδήποτε εκ των ανωτέρω κρατών μελών από τη Δημοκρατία της Αρμενίας ή φθάνουν στην επικράτεια της Δημοκρατίας της Αρμενίας από οποιοδήποτε εκ των ανωτέρω κρατών μελών.

3. Το συμβούλιο συνεργασίας εξετάζει τη δυνατότητα περαιτέρω κοινών προσπάθειών για την αποτροπή και τον έλεγχο της παράνομης μετανάστευσης.

ΤΙΤΛΟΣ IX

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 73

Τα μέρη αναλαμβάνουν να προωθήσουν, να ενθαρρύνουν και να διευκολύνουν την πολιτιστική συνεργασία. Εφόσον κρίνεται σκόπιμο, τα προγράμματα πολιτιστικής συνεργασίας της Κοινότητας ή ενός ή περισσότερων κρατών μελών μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο συνεργασίας και είναι δυνατόν να αναπτυχθούν περαιτέρω δραστηριότητες αμοιβαίου ενδιαφέροντος.

ΤΙΤΛΟΣ X

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

Άρθρο 74

Για την επίτευξη των στόχων της παρούσας συμφωνίας και σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77, η Δημοκρατία της Αρμενίας επωφελείται της προσωρινής χρηματοδοτικής αρωγής της Κοινότητας, με την παροχή τεχνικής βοήθειας υπό μορφή επιχορηγήσεων. Σκοπός της εν λόγω βοήθειας είναι η επίσπευση του οικονομικού μετασχηματισμού της Δημοκρατίας της Αρμενίας.

Άρθρο 75

Η χρηματοδοτική βοήθεια καλύπτεται από το πρόγραμμα Tacis, που προβλέπεται στο σχετικό κοινοτικό κανονισμό του Συμβουλίου.

Άρθρο 76

Οι στόχοι και οι τομείς για τους οποίους παρέχει χρηματοδοτική βοήθεια η Κοινότητα καθορίζονται σε ενδεικτικό πρόγραμμα, το οποίο βασίζεται στις προτεραιότητες που έχουν συμφωνηθεί μεταξύ των δύο μερών, σε συνάρτηση με τις ανάγκες της Δημοκρατίας της Αρμενίας, τις τομεακές ικανότητες απορρόφησης και την πρόοδο της μεταρρύθμισης. Τα μέρη ενημερώνουν το συμβούλιο συνεργασίας.

Άρθρο 77

Για να επιτυγχάνεται η καλύτερη δυνατή χρήση των διαθέσιμων πόρων, τα μέρη εξασφαλίζουν ότι η τεχνική βοήθεια της Κοινότητας συντονίζεται στενά με τις συνεισφορές από άλλες πηγές, όπως τα κράτη μέλη, άλλες χώρες και διεθνείς οργανισμούς, όπως η Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης.

ΤΙΤΛΟΣ XI

ΘΕΣΜΙΚΕΣ, ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 78

Συνιστάται συμβούλιο συνεργασίας το οποίο εποπτεύει την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας. Συγκαλείται σε υπουργικό επίπεδο μία φορά το έτος. Εξετάζει θέματα μείζονος σημασίας τα οποία προκύπτουν στα πλαίσια της παρούσας συμφωνίας και κάθε διμερές ή διεθνές θέμα αμοιβαίου ενδιαφέροντος για το σκοπό της επίτευξης των στόχων της παρούσας συμφωνίας. Το συμβούλιο συνεργασίας δύναται επίσης να υποβάλλει τις πρόποσες συστάσεις, κατόπιν συμφωνίας μεταξύ των δύο μερών.

Άρθρο 79

1. Το συμβούλιο συνεργασίας αποτελείται από μέλη του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μέλη της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αφενός, και μέλη της κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αφετέρου.

2. Το συμβούλιο συνεργασίας θεσπίζει τον κανονισμό λειτουργίας του.

3. Την προεδρία του συμβουλίου συνεργασίας ασκούν εναλλάξ ένας εκπρόσωπος της Κοινότητας και ένα μέλος της κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Αρμενίας.

Άρθρο 80

1. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, το συμβούλιο συνεργασίας επικουρείται από την επιτροπή συνεργασίας, συγκροτούμενη από εκπροσώπους των μελών του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των μελών της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αφενός, και από εκπροσώπους της κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αφετέρου, συνήθως σε επίπεδο ανώτε-

ρων διοικητικών στελεχών. Την προεδρία της επιτροπής συνεργασίας ασκούν εναλλάξ η Κοινότητα και η Δημοκρατία της Αρμενίας.

Το συμβούλιο συνεργασίας καθορίζει στον κανονισμό λειτουργίας του τα καθήκοντα της επιτροπής συνεργασίας, στα οποία περιλαμβάνεται η προετοιμασία των συνεδριάσεων του συμβουλίου συνεργασίας και ο τρόπος λειτουργίας της επιτροπής συνεργασίας.

2. Το συμβούλιο συνεργασίας μπορεί να μεταβιβάζει μέρος των αρμοδιοτήτων του στην επιτροπή συνεργασίας, η οποία εξασφαλίζει τη συνέχεια μεταξύ των συνεδριάσεων του συμβουλίου συνεργασίας.

Άρθρο 81

Το συμβούλιο συνεργασίας μπορεί να αποφασίσει τη σύσταση κάθε ειδικής επιτροπής ή οργάνου τα οποία το επικουρούν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του και προσδιορίζει τη σύνθεση και τα καθήκοντα αυτών των επιτροπών ή οργάνων, καθώς και τον τρόπο λειτουργίας τους.

Άρθρο 82

Το συμβούλιο συνεργασίας κατά την εξέταση θέματος που προκύπτει στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας σχετικά με διάταξη που αφορά άρθρο της GATT ή του ΠΟΕ, λαμβάνει υπόψη κατά το δυνατόν περισσότερο την ερμηνεία την οποία εν γένει δίδουν στο εν λόγω άρθρο της GATT ή του ΠΟΕ τα μέλη του ΠΟΕ.

Άρθρο 83

Συνιστάται κοινοβουλευτική επιτροπή συνεργασίας. Αποτελεί, για τα μέλη της Εθνικής Συνέλευσης της Δημοκρατίας της Αρμενίας και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ένα forum συνάντησης και

ανταλλαγής απόψεων. Συνεδριάζει κατά διαστήματα τα οποία καθορίζει η ίδια.

Άρθρο 84

1. Η κοινοβουλευτική επιτροπή συνεργασίας αποτελείται από μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αφενός, και από μέλη της Εθνικής Συνέλευσης της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αφετέρου.

2. Η κοινοβουλευτική επιτροπή συνεργασίας θεσπίζει τον κανονισμό λειτουργίας της.

3. Την προεδρία της κοινοβουλευτικής επιτροπής συνεργασίας ασκούν εναλλάξ το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η Εθνική Συνέλευση της Δημοκρατίας της Αρμενίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού λειτουργίας της.

Άρθρο 85

Η κοινοβουλευτική επιτροπή συνεργασίας μπορεί να ζητά τις αναγκαίες πληροφορίες για την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας από το συμβούλιο συνεργασίας, το οποίο της παρέχει τις αιτούμενες πληροφορίες.

Η κοινοβουλευτική επιτροπή συνεργασίας ενημερώνεται σχετικά με τις συστάσεις του συμβουλίου συνεργασίας.

Η κοινοβουλευτική επιτροπή συνεργασίας μπορεί να απευθύνει συστάσεις στο συμβούλιο συνεργασίας.

Άρθρο 86

1. Στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας, κάθε μέρος αναλαμβάνει την υποχρέωση να εξασφαλίσει ότι τα νομικά και φυσικά πρόσωπα του άλλου μέρους δύνανται, άνευ διακρίσεων έναντι των ημεδαπών, να έχουν πρόσβαση στα αρμόδια δικαστήρια και διοικητικά όργανα των μερών, για την προάσπιση των ατομικών τους δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων πνευματικής, βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας.

2. Στα πλαίσια των αντιστοιχών εξουσιών και αρμοδιοτήτων τους, τα μέρη:

— ενθαρρύνουν τη διαιτησία για την επίλυση των διαφορών που προκύπτουν κατά τις εμπορικές συναλλαγές και τη συνεργασία μεταξύ των οικονομικών παραγόντων της Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Αρμενίας,

— συμφωνούν ότι, εφόσον μια διαφορά υποβάλλεται σε διαιτησία, κάθε μέρος επιλέγει τον δικό του διαιτητή, ανεξαρτήτως υπηκοότητας, εκτός από την περίπτωση που προβλέπεται διαφορετικά βάσει των κανόνων του οργάνου διαιτησίας που έχουν επιλέξει τα μέρη, και ότι ο προεδρεύων επιδιαιτητής ή ο μοναδικός διαιτητής μπορεί να είναι υπήκοος τρίτου κράτους,

— συνιστούν στους οικονομικούς τους παράγοντες να συμφωνούν το εφαρμοστέο στις συμβάσεις τους δικαίο,

— ενθαρρύνουν την προσφυγή στους κανόνες διαιτησίας τους οποίους έχει συντάξει η επιτροπή Διεθνούς Εμπορικού Δικαίου των Ηνωμένων Εθνών (Uncitral) και στη διαιτησία την οποία αναλαμβάνει κάθε οργανισμός κράτους που έχει υπογράψει τη σύμβαση για την αναγνώριση και εκτέλεση των αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων που υπεγράφη στη Νέα Υόρκη στις 10 Ιουνίου 1958.

Άρθρο 87

Η παρούσα συμφωνία ουδόλως εμποδίζει ένα μέρος να λάβει μέτρα τα οποία:

α) θεωρεί αναγκαία για την πρόληψη της κοινολόγησης πληροφοριών που αντιβαίνει σε ζωτικά συμφέροντα ασφάλειας·

β) αφορούν την παραγωγή ή το εμπόριο όπλων, πολεμοφοδίων ή πολεμικού υλικού ή την έρευνα, ανάπτυξη ή παραγωγή που είναι αναγκαίες για αμυντικούς σκοπούς, υπό την προϋπόθεση ότι τα μέτρα αυτά δεν νοθεύουν τους όρους ανταγωνισμού, όσον αφορά τα προϊόντα τα οποία δεν προορίζονται ειδικώς για στρατιωτικούς σκοπούς·

γ) θεωρεί ουσιώδη για την ασφάλειά του στην περίπτωση σοβαρής εσωτερικής αναταραχής του νόμου και της δημόσιας τάξης, σε καιρό πολέμου ή σοβαρών διεθνών εντάσεων που αποτελούν απειλή πολέμου ή για την εκπλήρωση υποχρεώσεων τις οποίες έχει αναλάβει για τη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας·

δ) θεωρεί αναγκαία για την εκπλήρωση των διεθνών υποχρεώσεων και δεσμεύσεων όσον αφορά τον έλεγχο της διπλής χρήσης των βιομηχανικών αγαθών και τεχνολογιών.

Άρθρο 88

1. Στους τομείς που καλύπτονται από την παρούσα συμφωνία και με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων που περιέχονται σε αυτήν:

— οι διακανονισμοί που εφαρμόζει η Δημοκρατία της Αρμενίας έναντι της Κοινότητας δεν πρέπει να επιβάλλουν διακρίσεις μεταξύ των κρατών μελών, των υπηκόων τους ή των επιχειρήσεων ή εταιρειών τους,

— οι διακανονισμοί που εφαρμόζει η Κοινότητα έναντι της Δημοκρατίας της Αρμενίας δεν πρέπει να επιβάλλουν διακρίσεις μεταξύ των αρμένιων υπηκόων ή των αρμενικών εταιρειών ή επιχειρήσεων.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 εφαρμόζονται με την επιφύλαξη του δικαιώματος των μερών να εφαρμόσουν τις αντίστοιχες διατάξεις της φορολογικής τους νομοθεσίας στους φορολογούμενους, των οποίων η κατάσταση δεν είναι πανομοιότυπη όσον αφορά τον τόπο μόνιμης κατοικίας τους.

Άρθρο 89

1. Κάθε μέρος μπορεί να υποβάλει στο συμβούλιο συνεργασίας διαφορά σχετικά με την εφαρμογή ή ερμηνεία της παρούσας συμφωνίας.

2. Το συμβούλιο συνεργασίας μπορεί να επιλύσει τη διαφορά με σύσταση.

3. Στην περίπτωση που είναι αδύνατη η επίλυση της διαφοράς σύμφωνα με την παράγραφο 2, το ένα μέρος κοινοποιεί στο άλλο το διορισμό διαιτητή, το άλλο δε μέρος οφείλει να ορίσει έναν δεύτερο διαιτητή εντός δύο μηνών. Για την εφαρμογή της παρούσας διαδικασίας, η Κοινότητα και τα κράτη μέλη εκλαμβάνονται ως ένα μέρος στη διαφορά.

Το συμβούλιο συνεργασίας ορίζει επιδιαιτητή.

Οι συστάσεις του διαιτητή εγκρίνονται με πλειοψηφία. Οι συστάσεις αυτές δεν είναι δεσμευτικές για τα μέρη.

4. Το συμβούλιο συνεργασίας μπορεί να θεσπίζει διαδικαστικούς κανόνες για την επίλυση της διαφοράς.

Άρθρο 90

Εφόσον το ζητήσει ένα μέρος, τα μέρη συμφωνούν αμέσως τις κατάλληλες διαβουλεύσεις για να συζητήσουν κάθε θέμα που αφορά την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας και κάθε θέμα που αφορά τις σχέσεις μεταξύ των μερών.

Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν θίγουν και εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των άρθρων 14, 89 και 95.

Άρθρο 91

Η μεταχείριση που παρέχεται στη Δημοκρατία της Αρμενίας σε καμία περίπτωση δεν είναι ευνοϊκότερη από τη μεταχείριση που παρέχουν τα κράτη μέλη μεταξύ τους.

Άρθρο 92

Για το σκοπό της παρούσας συμφωνίας, ως «μέρη» νοούνται η Δημοκρατία της Αρμενίας, αφενός, και η Κοινότητα, ή τα κράτη μέλη, ή η Κοινότητα και τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις αντίστοιχες εξουσίες τους, αφετέρου.

Άρθρο 93

Εφόσον τα θέματα που καλύπτονται από την παρούσα συμφωνία καλύπτονται και από τη συνθήκη και τα πρωτόκολλα του Ευρωπαϊκού Χάρτη Ενέργειας, η συνθήκη αυτή και τα πρωτόκολλα, μόλις τεθούν σε ισχύ, εφαρμόζονται στα θέματα αυτά, μόνον εφόσον προβλέπεται η εφαρμογή αυτή.

Άρθρο 94

Η παρούσα συμφωνία συνάπτεται για αρχική περίοδο δέκα ετών και στη συνέχεια ανανεώνεται αυτομάτως ανά έτος εφόσον κανένα μέρος δεν την καταγγέλλει γραπτώς έξι μήνες πριν από τη λήξη της.

Άρθρο 95

1. Τα μέρη λαμβάνουν τα γενικά ή ειδικά μέτρα που απαιτούνται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους βάσει της παρούσας συμφωνίας. Μεριμνούν για την επίτευξη των στόχων της.

2. Εάν ένα μέρος κρίνει ότι το άλλο μέρος δεν εκπλήρωσε μια υποχρέωσή του βάσει της συμφωνίας, μπορεί να λάβει τα αναγκαία μέτρα. Προηγουμένως, εκτός από εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις, παρέχει στο συμβούλιο συνεργασίας όλες τις αιτούμενες αναγκαίες πληροφορίες για μια λεπτομερή εξέταση της κατάστασης, με σκοπό την εξεύρεση λύσης αποδεκτής από τα μέρη.

Κατά την επιλογή των μέτρων αυτών, δίδεται προτεραιότητα στα μέτρα τα οποία διαταράσσουν στον ελάχιστο δυνατό βαθμό τη λειτουργία της παρούσας συμφωνίας. Τα μέτρα αυτά κοινοποιούνται αμέσως στο συμβούλιο συνεργασίας, εφόσον το ζητήσει το άλλο μέρος.

Άρθρο 96

Τα παραρτήματα I, II, III και IV, καθώς και το πρωτόκολλο αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο 97

Μέχρις ότου επιτευχθούν ισοδύναμα δικαιώματα για τα πρόσωπα και τους οικονομικούς φορείς βάσει της παρούσας συμφωνίας, η παρούσα συμφωνία δεν θίγει τα δικαιώματα τα οποία εξασφαλίζονται βάσει συμφωνιών που ισχύουν και δεσμεύουν ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, αφενός, και τη Δημοκρατία της Αρμενίας, αφετέρου, εκτός από τους τομείς που υπάγονται στην κοινοτική αρμοδιότητα και με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών που απορρέουν από την παρούσα συμφωνία σε τομείς αρμοδιότητάς τους.

Άρθρο 98

Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται, αφενός, στα εδάφη όπου εφαρμόζονται οι συνθήκες για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και υπό τους όρους που προβλέπονται στις συνθήκες αυτές και, αφετέρου, στο έδαφος της Δημοκρατίας της Αρμενίας.

Άρθρο 99

Η παρούσα συμφωνία κατατίθεται στο γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 100

Το πρωτότυπο της παρούσας συμφωνίας, τα κείμενα της οποίας στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, ισπανική, ιταλική, ολλανδική, πορτογαλική, σουηδική, φινλανδική και αρμενική γλώσσα είναι εξίσου αυθεντικά, κατατίθεται στο γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 101

Η παρούσα συμφωνία εγκρίνεται από τα μέρη σύμφωνα με τις κατ'ιδίαν διαδικασίες τους.

Η παρούσα συμφωνία αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα του δεύτερου μήνα μετά την ημερομηνία κατά την οποία τα μέρη γνωστοποιούν στον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης την ολοκλήρωση των διαδικασιών που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο.

Η παρούσα συμφωνία, μόλις αρχίσει να ισχύει και όσον αφορά τις σχέσεις μεταξύ της Δημοκρατίας της Αρμενίας και της Κοινότητας, αντικαθιστά τη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και της Ένωσης των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών περί εμπορίου και οικονομικής και εμπορικής συνεργασίας, που υπεγράφη στις Βρυξέλλες στις 18 Δεκεμβρίου 1989.

Άρθρο 102

Εάν, μέχρις ότου ολοκληρωθούν οι διαδικασίες που είναι αναγκαίες για την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, οι διατάξεις ορισμένων μερών της παρούσας συμφωνίας αρχίσουν να εφαρμόζονται δυνάμει ενδιάμεσης συμφωνίας μεταξύ της Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Αρμενίας, τα μέρη συμφωνούν ότι, υπό τις περιστάσεις αυτές, οι όροι «ημερομηνία έναρξεως ισχύος της συμφωνίας» σημαίνουν την ημερομηνία έναρξεως ισχύος της ενδιάμεσης συμφωνίας.

Hecho en Luxemburgo, el veintidós de abril de mil novecientos noventa y seis.

Udfærdiget i Luxembourg den toogtyvende april nitten hundrede og seksoghalvfems.

Geschehen zu Luxemburg am zweiundzwanzigsten April neunzehnhundertsechsunneunzig.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι δύο Απριλίου χίλια εννιακόσια ενενήντα έξι.

Done at Luxembourg on the twenty-second day of April in the year one thousand nine hundred and ninety-six.

Fait à Luxembourg, le vingt-deux avril mil neuf cent quatre-vingt-seize.

Fatto a Lussemburgo, addì ventidue aprile millenovecentonovantasei.

Gedaan te Luxemburg, de tweeëntwintigste april negentienhonderd zesennegentig.

Feito no Luxemburgo, em vinte e dois de Abril de mil novecentos e noventa e seis.

Tehty Luxemburgissa kahdentenakymmenentenätoisena päivänä huhtikuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäkuusi.

Som skedde i Luxemburg den tjugoandra april nittonhundranittiosex.

Կառաւարձութիւնը հաստատեց իմաստուն վեց թվականի ապրիլի քսաններկուսին

Pour le Royaume de Belgique

Voor het Koninkrijk België

Für das Königreich Belgien

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

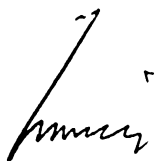
Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Diese Unterschrift verbindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

For Kongeriget Danmark

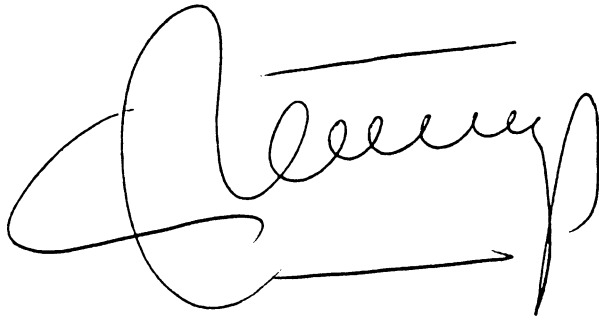
Für die Bundesrepublik Deutschland

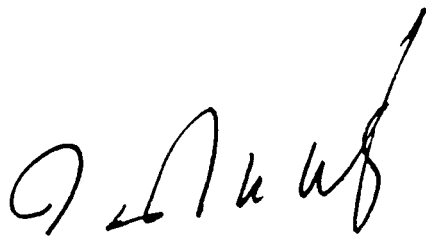
Για την Ελληνική Δημοκρατία

Por el Reino de España

A stylized handwritten signature in black ink, featuring a large initial 'C' followed by a series of loops and a long horizontal stroke at the end.

Pour la République française

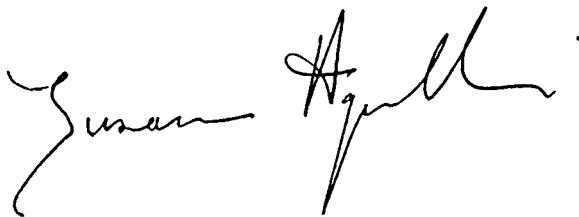
A handwritten signature in black ink, consisting of a large 'A' followed by a series of loops and a long horizontal stroke at the end.

Thar ceann na hÉireann

For Ireland

A handwritten signature in black ink, featuring a large initial 'P' followed by a series of loops and a long horizontal stroke at the end.

Per la Repubblica italiana

A handwritten signature in black ink, consisting of a large 'G' followed by a series of loops and a long horizontal stroke at the end.

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

A handwritten signature in black ink, featuring a large initial 'L' followed by a series of loops and a long horizontal stroke at the end.

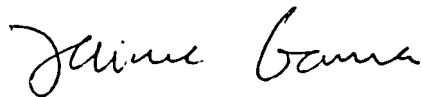
Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

Pela República Portuguesa

Suomen tasavallan puolesta

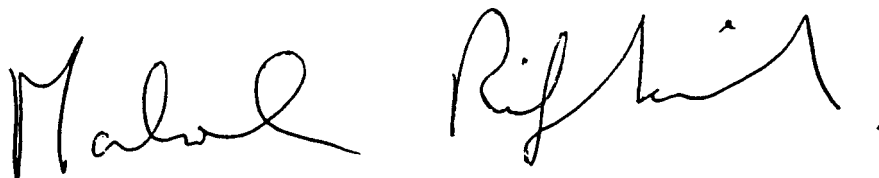
För Republiken Finland

För Konungariket Sverige

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Por las Comunidades Europeas

For De Europæiske Fællesskaber

Für die Europäischen Gemeinschaften

Για τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες

For the European Communities

Pour les Communautés européennes

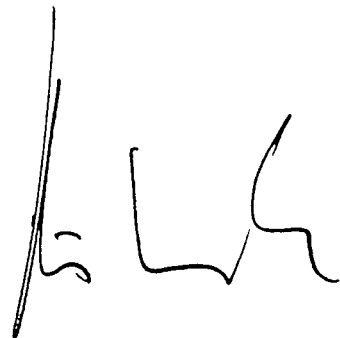
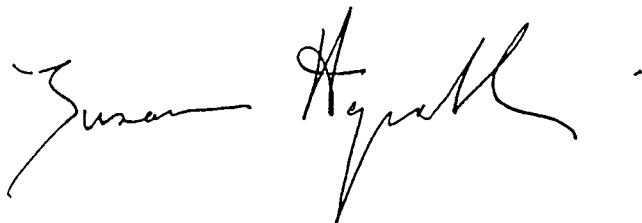
Per le Comunità europee

Voor de Europese Gemeenschappen

Pelas Comunidades Europeias

Euroopan yhteisöjen puolesta

För Europeiska gemenskaperna

Հայաստանի Հանրապետության հոտմար

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

- Παράρτημα I* Πλεονεκτήματα που παρέχει η Δημοκρατία της Αρμενίας στα Ανεξάρτητα Κράτη σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 3
- Παράρτημα II* Συμβάσεις περί πνευματικής, βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας που αναφέρονται στο άρθρο 42
- Παράρτημα III* Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες που αναφέρονται στο άρθρο 26 παράγραφος 3
- Παράρτημα IV* Επιφυλάξεις της Κοινότητας σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 2
- Πρωτόκολλο για την αμοιβαία συνδρομή μεταξύ διοικητικών αρχών σε τελωνειακά ζητήματα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

**ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΙ Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΑΡΜΕΝΙΑΣ ΣΤΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΚΡΑΤΗ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ
ΤΟ ΑΡΘΡΟ 9 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3**

Σύνολο Ανεξάρτητων Κρατών:

Δεν επιβάλλονται εισαγωγικοί δασμοί.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

**ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ
ΑΡΘΡΟ 42**

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 42 αφορά τις ακόλουθες πολυμερείς συμβάσεις:
 - σύμβαση της Βέρνης περί της προστασίας των λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων (πράξη του Παρισιού, 1971),
 - διεθνής σύμβαση για την προστασία των ερμηνευτών, των παραγωγών φωνογραφημάτων και των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών (Ρώμη 1961),
 - πρωτόκολλο σχετικά με τη συμφωνία της Μαδρίτης όσον αφορά τη διεθνή καταχώρηση σημάτων (Μαδρίτη 1989),
 - συμφωνία της Νίκαιας όσον αφορά τη διεθνή ταξινόμηση αγαθών και υπηρεσιών για την καταχώρηση των σημάτων (Γενεύη 1977, όπως τροποποιήθηκε το 1979),
 - συνθήκη της Βουδαπέστης όσον αφορά τη διεθνή αναγνώριση της κατάθεσης μικροοργανισμών για τις διαδικασίες των δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας (1977, όπως τροποποιήθηκε το 1980),
 - διεθνής σύμβαση για την προστασία των νέων ποικιλιών φυτών (UPOV) (πράξη Γενεύης, 1991).
2. Το συμβούλιο συνεργασίας μπορεί να συστήσει την εφαρμογή της παραγράφου 2 του άρθρου 42 σε άλλες πολυμερείς συμβάσεις. Στην περίπτωση που εμφανιστούν προβλήματα στον τομέα της πνευματικής, βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας που θίγουν τους όρους συναλλαγών, αναλαμβάνονται επειγόντως διαβουλεύσεις, εφόσον το ζητήσει ένα μέρος, για την αναζήτηση αμοιβαία ικανοποιητικών λύσεων.
3. Τα μέρη επιβεβαιώνουν τη σημασία που αποδίδουν στις υποχρεώσεις οι οποίες απορρέουν από τις ακόλουθες πολυμερείς συμβάσεις:
 - σύμβαση του Παρισιού για την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας (πράξη Στοκχόλμης, 1967, όπως τροποποιήθηκε το 1979),
 - συμφωνία της Μαδρίτης όσον αφορά τη διεθνή καταχώρηση σημάτων (πράξη Στοκχόλμης, 1967, όπως τροποποιήθηκε το 1979),
 - συνθήκη συνεργασίας όσον αφορά τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας (Ουάσιγκτον 1970, όπως τροποποιήθηκε το 1979 και 1984).
4. Από τη θέση σε ισχύ της παρούσας συμφωνίας, η Δημοκρατία της Αρμενίας παρέχει στις κοινοτικές εταιρείες και υπηκόους, όσον αφορά την αναγνώριση και προστασία της πνευματικής, βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας, μεταχείριση εξίσου ευνοϊκή με αυτήν που παρέχει σε τρίτη χώρα στο πλαίσιο διμερών συμφωνιών.
5. Οι διατάξεις του σημείου 4 δεν εφαρμόζονται όσον αφορά τα πλεονεκτήματα που παραχωρεί η Δημοκρατία της Αρμενίας σε τρίτη χώρα σε πραγματικά αμοιβαία βάση ή τα πλεονεκτήματα που παραχωρεί η Δημοκρατία της Αρμενίας σε άλλη χώρα της πρώην ΕΣΣΔ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 26 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3

Χρηματοπιστωτική υπηρεσία είναι κάθε υπηρεσία χρηματοπιστωτικής φύσεως που προσφέρεται από παρέχοντα χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες σε ένα εκ των μερών. Οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες περιλαμβάνουν τις ακόλουθες δραστηριότητες:

Α. Όλες τις υπηρεσίες ασφάλισης και τις συναφείς με την ασφάλιση υπηρεσίες

1. Άμεση ασφάλιση (συμπεριλαμβανομένης και της συνασφάλισης)
 - i) ζωής
 - ii) κλάδων εκτός ζωής
2. Αντασφάλιση και επανεκχώρηση
3. Ασφαλιστική διαμεσολάβηση, όπως μεσιτεία και πρακτόρευση
4. Βοηθητικές ασφαλιστικές υπηρεσίες, όπως παροχή συμβουλών, πραγματογνωμοσύνη, εκτίμηση κινδύνων και διευθέτηση αποζημιώσεων

Β. Τραπεζικές και άλλες χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες (εκτός ασφαλίσεων)

1. Αποδοχή καταθέσεων και άλλων ανταποδόσιμων ποσών από το κοινό
2. Δανειοδοτήσεις παντός τύπου, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, καταναλωτικών πιστώσεων, ενυπόθηκων πιστώσεων, πρακτόρευσης και χρηματοδότησης εμπορικών συναλλαγών
3. Χρηματοδοτική μίσθωση
4. Όλες τις υπηρεσίες πληρωμής και μεταβίβασης χρημάτων, συμπεριλαμβανομένων των πιστωτικών και χρεωστικών καρτών, των ταξιδιωτικών επιταγών και των τραπεζικών επιταγών
5. Εγγυήσεις και αναλήψεις υποχρεώσεων
6. Εμπορία για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό πελατών, είτε στο χρηματιστήριο είτε στην εξωχρηματιστηριακή αγορά ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, των ακόλουθων:
 - α) μέσων της χρηματαγοράς (επιταγές, γραμμάτια, πιστοποιητικά καταθέσεων κ.λπ.)
 - β) συναλλάγματος
 - γ) παράγωγων προϊόντων, τα οποία περιλαμβάνουν προθεσμιακές πράξεις («futures») και πράξεις με δικαίωμα επιλογής («options»), αλλά δεν περιορίζονται σε αυτές
 - δ) μέσων συναλλαγματικών ισοτιμιών και επιτοκίων, στα οποία περιλαμβάνονται προϊόντα όπως τα «swaps», οι συμφωνίες προθεσμιακών τιμών κ.λπ.
 - ε) μεταβιβάσιμων αξιών
 - στ) άλλων διαπραγματεύσιμων τίτλων και χρηματοπιστωτικών στοιχείων ενεργητικού, στα οποία περιλαμβάνονται τα αποθέματα χρυσού και αργύρου
7. Συμμετοχή στην έκδοση κάθε είδους χρεογράφων, στην οποία περιλαμβάνεται η ανάληψη της εκδόσεως και της πρακτορεύσεως (είτε σε δημόσιο είτε σε ιδιωτικό επίπεδο) και η παροχή υπηρεσιών που αφορά τέτοιου είδους εκδόσεις
8. Χρηματομεσιτεία
9. Διαχείριση περιουσιακών στοιχείων, όπως διαχείριση ρευστών ή χαρτοφυλακίου, διαχείριση συλλογικών επενδύσεων κάθε είδους, διαχείριση συνταξιοδοτικών ταμείων, υπηρεσίες παρακαταθηκών και καταθέσεων υπό εποπτεία
10. Υπηρεσίες διακανονισμού και εκκαθάρισης περιουσιακών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των χρεογράφων, των παράγωγων προϊόντων και άλλων διαπραγματεύσιμων τίτλων

11. Συμβουλευτική διαμεσολάβηση και άλλες βοηθητικές χρηματοοικονομικές υπηρεσίες για όλες τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα ανωτέρω σημεία 1 έως 10, συμπεριλαμβανομένης της μελέτης και της ανάλυσης των πιστώσεων, της έρευνας και της παροχής συμβουλών για τις επενδύσεις και το χαρτοφυλάκιο, της παροχής συμβουλών για τις αγορές και για την αναδιάρθρωση και τη στρατηγική των εταιρειών
12. Παροχή και μεταφορά χρηματοπιστωτικών πληροφοριών και επεξεργασία χρηματοπιστωτικών δεδομένων και σχετικού λογισμικού που προέρχεται από άλλες χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες

Οι ακόλουθες δραστηριότητες εξαιρούνται από τον ορισμό των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών:

- α) Δραστηριότητες που ασκούνται από κεντρικές τράπεζες ή από οποιονδήποτε άλλο δημόσιο οργανισμό με σκοπό την άσκηση νομισματικής και συναλλαγματικής πολιτικής
- β) Δραστηριότητες που ασκούνται από κεντρικές τράπεζες, κυβερνητικούς φορείς ή υπηρεσίες, ή από δημόσιους οργανισμούς για λογαριασμό ή με την εγγύηση της κυβέρνησης, εκτός εάν οι δραστηριότητες αυτές είναι δυνατόν να ασκηθούν από τους παρέχοντες χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες ανταγωνιστικά προς τέτοιου είδους δημόσιους φορείς
- γ) Δραστηριότητες που αποτελούν μέρος ενός θεσμικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης ή σχεδίου συνταξιοδότησεως του δημοσίου, εκτός εάν οι δραστηριότητες αυτές είναι δυνατόν να ασκηθούν από τους παρέχοντες χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες ανταγωνιστικά προς δημόσιους φορείς ή ιδιωτικούς φορείς

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΕΠΙΦΥΛΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 23 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2

Μεταλλευτικός τομέας

Σε ορισμένα κράτη μέλη είναι δυνατόν να απαιτείται παραχώρηση, όσον αφορά τα δικαιώματα εξόρυξης μεταλλευμάτων και ορυκτών, για ορισμένες εταιρείες που δεν ελέγχονται από την Κοινότητα.

Αλιεία

Η πρόσβαση σε βιολογικούς πόρους και σε πεδία αλιείας ευρισκόμενα στα θαλάσσια ύδατα που υπάγονται στην κυριαρχία ή στη δικαιοδοσία κρατών μελών της Κοινότητας και η χρησιμοποίηση αυτών περιορίζονται στα αλιευτικά σκάφη τα οποία φέρουν τη σημαία κράτους μέλους της Κοινότητας και είναι νηολογημένα σε κοινοτικό έδαφος, εκτός αν προβλέπεται άλλως.

Αγορά ακίνητης ιδιοκτησίας

Σε ορισμένα κράτη μέλη η αγορά ακίνητης ιδιοκτησίας από μη κοινοτικές εταιρείες υπόκειται σε περιορισμούς.

Υπηρεσίες οπτικοακουστικού τομέα συμπεριλαμβανομένης της ραδιοφωνίας

Δυνατόν να επιφυλάσσεται εθνική μεταχείριση όσον αφορά την παραγωγή και τη διανομή, μεταξύ των οποίων και της ραδιοτηλεοπτικής εκπομπής και άλλων μορφών μετάδοσης σε κοινό, οπτικοακουστικών έργων, τα οποία πληρούν ορισμένα κριτήρια καταγωγής.

Υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών κινητής και δορυφορικής τηλεφωνίας

Υπηρεσίες περιορισμένης πρόσβασης

Σε ορισμένα κράτη μέλη η πρόσβαση στην αγορά όσον αφορά τις συμπληρωματικές υπηρεσίες και υποδομή υπόκειται σε περιορισμούς.

Υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών

Υπηρεσίες περιοριζόμενες στα φυσικά πρόσωπα που είναι υπήκοοι των κρατών μελών. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις αυτά τα πρόσωπα είναι δυνατόν να συγκροτούν εταιρείες.

Γεωργία

Σε ορισμένα κράτη μέλη η εθνική μεταχείριση δεν εφαρμόζεται σε εταιρείες που δεν ελέγχονται από την Κοινότητα, οι οποίες επιθυμούν να αναλάβουν γεωργική δραστηριότητα. Η αγορά αμπελώνων από εταιρείες που δεν ελέγχονται από την Κοινότητα υπόκειται σε γνωστοποίηση και, εφόσον απαιτείται, έγκριση.

Υπηρεσίες ειδησεογραφικών πρακτορείων

Σε ορισμένα κράτη μέλη ισχύουν περιορισμοί στη συμμετοχή αλλοδαπών σε εταιρείες εκδόσεων και ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης.
